

D5.5 Climate Commitment Booklet - 2025 – Compiled Finnish version

Dissemination Level: Public

Tiimiakatemia
by jamk

D5.5 Ilmastositoumusopas Suomi 2025 – suomenkielinen versio

Julkaisutaso: Julkinen

Tiimiakatemia
by jamk

Document Information

Issued by	Initiative Développement
Issue Date	26/06/2025
Authors	Anni Arkimaa, Eveliina Holm, Ada-Ellen Virtanen, Jonna Markkanen - Proofreading by Margaux SINNAEVE
Dissemination level	Public

Document History

Version	Date	Comments and main modifications
01	11/06/2025	Version 1
02	26/06/2025	Version 2 with feedbacks and layout

Funding information and disclaimer

The TEAMIT+ project is funded by the European Union (Grant Agreement Nr. 101111560). Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

**Co-funded by
the European Union**

Table of Contents

I. Johdanto: Kokemuksemme ja motivaatiomme	4
II. Aiheen ja tutkimuksen valinta	4
Hiilijalanjälki paikallisissa yrityksissä Suomessa - Yleiskatsaus	4
Määräykset ja tavoitteet	4
Haasteet ja ponnistelut	5
Ratkaisut pk-yrityksille	5
III. 24 tunnin innovaatiohaaste Kreikassa	5
1. Ensimmäinen päivä	5
2. Toinen päivä	5
IV. Johdatus aiheeseen	6
V. Kampanja	6
Kampanjan esite	7
VI. Tapaamiset	7
VII. Suosituksia pienille muotialan toimijoille kestävän kulutuksen tukemisessa	10
VII. Johtopäätös	12
Lähteet	12

I. Johdanto: Kokemuksemme ja motivaatiomme

Kokemuksemme ohjelmasta oli sekä palkitseva, että haastava. Matkustaminen ja logistiikka olivat hyvin organisoituja, ja tiimimme työskenteli tehokkaasti yhdessä. Säilytimme vahvan ryhmä hengen ja sopeuduimme hyvin uusiin, jopa haastaviin tilanteisiin. Koko prosessin ajan tuimme toisiamme ja hyödynsimme vahvuuksiamme kansainvälisessä ympäristössä – myös silloin, kun navigoimme monimutkaisissa aiheissa vieraalla kielellä.

Kohtasimme kuitenkin joitain esteitä matkan varrella: kielimuurit, joidenkin osallistujien epäjohtonmukainen sitoutuminen, sekä aikataulu ja organisointivaikeudet. Lisäksi liiallinen matkustaminen yhdistettynä laajaan alkuaiheeseen hidasti aluksi etenemistämme.

Näistä haasteista huolimatta saimme arvokasta tietoa kansainvälisestä tiimityöstä, kulttuurierojen vaikutuksesta viestintään ja päätöksentekoon, sekä ympäristökysymyksistä eri maissa. Paransimme myös kielitaitoamme ja saimme lisää itseluottamusta ilmaista mielipiteitämme ja ajatuksiamme globaalissa kontekstissa.

II. Aiheen ja tutkimuksen valinta

Ennen Kreikan tapaamista valitsimme maailmanlaajuisen aiheemme äänestämällä yhteisellä lomakkeella. Valittu aihe oli: "Hiilijalanjälki paikallisissa yrityksissä." Aloitimme aiheen tutkimisen Suomessa ennen matkaa ja teimme pienen yhteenvedon jaettavaksi ryhmän kanssa.

Yritysten – erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) – hiilijalanjälki on kriittinen aihe, koska sillä on voimakas vaikutus päästöihin. Yrityksen hiilijalanjäljen pienentäminen auttaa paitsi torjumaan ilmastomuutosta, myös parantaa säännösten noudattamista, tukee kustannustehokkuutta ja vastaa kuluttajien kasvavaan kysyntään kestävästä käytännöistä.

Alla on tarkempi katsaus suomalaisten pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) hiilijalanjälkeen vallitsevaan nykytilanteeseen, haasteisiin ja mahdollisuuksiin:

Hiilijalanjälki paikallisissa yrityksissä Suomessa - Yleiskatsaus

Suomessa yrityksen hiilijalanjälki koostuu suorista päästöistä (polttoaineen käyttö), epäsuorista päästöistä (sähkö, lämmitys, jäähdytys) ja toimitusketjuun liittyvistä päästöistä (raaka-aineet, kuljetukset, tuotteen elinkaari). Pienillä ja keskisuurilla yrityksillä (pk-yrityksillä) on merkittävä rooli Suomen taloudessa, ja niillä on haasteita vastuullisuuden ja kustannustehokkuuden tasapainottamisessa.

Määräykset ja tavoitteet

- CSRD-direktiivi: Vuoteen 2026 mennessä julkisesti noteerattujen pk-yritysten on raportoitava kestävyystiedot, ja siirtymäaika on vuoteen 2027 asti.
- Suomen hiilineutraaliustavoite: Saavuttaa nettonollapäästöt vuoteen 2035 mennessä.
- EU:n hiilineutraaliustavoite: Saavuttaa nettonollapäästöt vuoteen 2050 mennessä.
- Metsälaki ja tuotemerkinnät: Varmistaa kestävät käytännöt ja läpinäkyvät hiilijalanjälkitiedot.

Haasteet ja ponnistelut

- Pk-yritykset vaikuttavat merkittävästi päästöihin energiankäytön, logistiikan ja toimitusketjujen kautta.
- Raportointipakko koskee pääasiassa suuria yrityksiä, joten pienemmille yrityksille jää vapaaehtoisia ponnisteluja.
- Foodinin ja Lindströmin kaltaiset yritykset ovat kestävien toimintatapojen edelläkävijöitä.

Ratkaisut pk-yrityksille

- Energiasiirtymä: Siirtyminen uusiutuviin energialähteisiin.
- Ympäristöystävällinen logistiikka: Kuljetusten optimointi ja sähköajoneuvojen käyttö.
- Valtion tuki: Pk-yrityksille tarvitaan lisää kannustimia kestävien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Vaikka suuret yritykset noudattavat kestävä kehityksen vaatimuksia, paikalliset yritykset tarvitsevat jäsennehtyä tukea ja kannustimia mitataksaan ja pienentääksään hiilijalanjälkeään tehokkaasti.

III. 24 tunnin innovaatiohaaste Kreikassa

Ensimmäinen päivä

Aloitimme tutustumalla toisiimme ja jakamalla, mitä olimme tutkineet kotimaissamme ennen matkaa. Ennakkotehtävän esittämisen jälkeen määrittelimme tutkimukseemme perustuvan yhteisen ongelman. Esittelimme ohjaavia kysymyksiä, jotka auttoivat meitä ymmärtämään, mihin suuntaan halusimme mennä.

Tämä johti ajatukseen luoda maailmanlaajuinen verkkosivustoalusta, jossa esiteltäisiin kestäviä yrityksiä kustakin maasta. Verkkosivuston avulla käyttäjät voisivat löytää paikallisia ympäristöystävällisiä yrityksiä ja käyttää hyödyllisiä resursseja kestävä kehityksen edistämiseksi alueillaan.

Sitten loimme aikataulun seuraavalle päivälle ja jaoimme itsemme aihekohtaisiin työryhmiin.

Toinen päivä

Muodostimme pieniä kansainvälisiä työryhmiä, joissa jokaisessa oli edustajia eri maista. Aloimme tutkia kotimaidemme energiatehokkaita yrityksiä, jakaa havaintojamme ja tiivistää niitä yhdessä. Nämä yritykset lisättiin verkkosivustolle.

Myöhemmin valmistelimme verkkosivustolle pitchin, jonka esittelimme Kozanissa pidetyssä 24 tunnin innovaatiotapahtumassa.

IV. Johdatus aiheeseen

Kreikassa tehdyn kansainvälisen työn jälkeen päätimme jalostaa aiheitamme konkreettisempaan ja paikallisesti merkityksellisempään. Suomessa päätimme keskittyä tekstiili- ja vaatetusteollisuuteen.

Jatkuvan tutkimuksen ja keskustelun kautta ymmärsimme, että vaatteiden ylikulutus on keskeinen ongelma. Suomeen, kuten moniin kehittyneisiin maihin, vaikuttavat pikamuoti, korkea kulutusaste ja tuotteiden lyhyt elinkaari. Nämä käyttäytymismallit vaikuttavat merkittävästi hiilidioksidipäästöihin ja jätteen syntymiseen.

Rajaamalla aiheemme vaatteiden ylikulutukseen loimme kohdennetumman ja samaistuttavamman viestin suomalaisille kuluttajille ja yrityksille. Tämän painopisteen avulla voimme tutkia käytännön ratkaisuja – vaatteiden elinkaaren pidentämisestä ja uudelleenkäytön edistämisestä paikallisten yritysten korostamiseen, jotka ovat jo ottaneet kestäviä askeleita.

Hienostuneen lähestymistapamme tavoitteena on kannustaa sekä yrityksiä että yksityishenkilöitä omaksuma kestäviä tapoja tekstiilialalla, mikä viime kädessä auttaa pienentämään hiilijalanjälkeä paikallisella tasolla.

V. Kampanja

Kampanjamme keskittyy ylikulutuksen vähentämiseen erityisesti vaateteollisuudessa. Uskomme, että vähemmän kuluttaminen johtaa paitsi terveempään planeettaan, myös kevyempään ja merkityksellisempään elämään. Maailmassa, jossa meitä jatkuvasti kannustetaan ostamaan enemmän, haluamme haastaa ajatuksen siitä, että onnellisuus ei löydy aineellisista asioista.

Sen sijaan kannustamme ihmisiä ottamaan uudelleen yhteyttä siihen, mitä he jo omistavat – erityisesti suosikkivaatteisiinsa – ja arvostamaan niiden taustalla olevia tarinoita, muistoja ja arvoja. Kuluttamalla vähemmän ja valitsemalla tietoisemmin voimme vähentää muodin ympäristövaikutuksia, tukea kestävämpiä yrityksiä ja siirtyä kohti elämäntapaa, jossa hyvinvointi on etusijalla liiallisen kuluttamisen sijaan.

The less you consume, the better you feel — for yourself and for the planet.

Kampanjan esite

Kuva tehty Canva AI:lla

VI. Tapaamiset

Luettelo ihmisistä ja yrityksistä, joita halusimme tavata

- Nainen, kansanedustaja vuodesta 2019, 33-vuotias
- Nainen, EU:n ilmastositoumuslähettiläs ja Suomen nuorten ilmastovaltuutettu (2023–2024), 20-vuotias
- Mies, yrittäjä ja startup-yrityksen toimitusjohtaja, 31-vuotias, tekstiiliala, työntekijöitä 5-20 henkilöä, perustettu vuonna 2016, erikoistunut vastuulliseen vaatetuotantoon
- Nainen, yrittäjä, 40-vuotias, tekstiiliala, työntekijöitä 20-30 henkilöä, perustettu vuonna 2015
- Nainen, ekonomisti, tutkija, 33-vuotias
- Yritys, tekstiiliala, työntekijöitä 1000-2000 henkilöä, perustettu vuonna 1848
- Yritys, jätteenkäsittely ja loppusijoitus, työntekijöitä 40-50 henkilöä, perustettu vuonna 1997
- Yritys, tekstiiliala, työntekijöitä 10-20 henkilöä, perustettu vuonna 2013
- Nainen, tutkija ja vastuullisuusasiantuntija, 43-vuotias
- Yritys, tekstiiliala, työntekijöitä 5-10 henkilöä, perustettu vuonna 2003, erikoistunut suomalaiseen designiin ja läpinäkyvään valmistusketjuun.
- Nainen, tulevaisuudentutkija, yritysten ympäristöjohtamisen apulaisprofessori, 50-vuotias
- Nainen, yrittäjä ja kirjailija, 45-vuotias
- Nainen, yritys vastuullisuuden asiantuntija ja kirjailija, 41-vuotias
- Mies, toimitusjohtaja vuodesta 2023, 40-vuotias, tekstiili-alan yritys 60-70 työntekijää, perustettu vuonna 2015.
- Nainen, projektisuunnittelija, tekniikka, kestävä ympäristö, 29-vuotias
- Mies, ilmastopolitiikan tutkija, 50-vuotias.
- Nainen, kestävytyteen ja julkisiin hankintoihin erikoistunut asiantuntija. Työskentelee noin 60-70 hengen tekstiilialan yrityksessä, joka on perustettu vuonna 2006 ja on erikoistunut sotilas- ja ulkoiluvaatteisiin.
- Nainen, taloussosiologian dosentti ja yliopistonlehtori, 36-vuotias.

- Nainen, apurahoitettu tutkija, joka tutkii vaatteiden kulutukseen liittyvää anti-kulutusta ja hyvinvointia, Vaasan yliopisto, 35-vuotias.
- Yritys, tekstiili-ala, yritys kehitti patentoidun teknologian tekstiilien tuotantoon. Selluloosakuidun käyttö vaateteollisuuden tarpeisiin, perustettu vuonna 2009, työntekijöitä 60-80.
- Yritys, tekstiili-ala, tekstiili- ja vaate-alan yritys, joka on perustettu vuonna 2012, erikoistuu alpakan villasta tehtyjen neuleiden tuotantoon, sekä myyntiin, 18 työntekijää.
- Yritys, jätehuolto, edustavat julkista jätehuoltoa ja kuntien 33 jätelaitosta, jotka toteuttavat 5.3. miljoonan ihmisen jätehuollon tehokkaasti, perustettu vuonna 2000.
- Yritys, tekstiili-ala, tekstiili-, vaate- ja muotialan yritysten etujärjestö, joka tarjoaa asiantuntijapalveluita, koulutuksia ja tapahtumia, 260 jäsen yritystä, perustettu vuonna 1978.

1. Luettelo tapaamistamme ihmisistä

- Nainen, EU:n ilmastositoumuslähettiläs ja Suomen nuorten ilmastovaltuutettu (2023–2024), 20-vuotias
- Nainen, suomalainen kestävän kehityksen ammattilainen ja LUT-yliopiston väitöskirjatutkija, 43-vuotias.
- Nainen, projektisuunnittelija, tekniikka, kestävä ympäristö, 29-vuotias.
- Nainen, yritysten ympäristöjohtamisen apulaisprofessori, Jyväskylän yliopiston kaupakorkeakoulu, 50-vuotias.
- Mies, yrittäjä ja startup-yrityksen toimitusjohtaja, 31-vuotias, tekstiiliala, työntekijöitä 5-20 henkilöä, perustettu vuonna 2016, erikoistunut vastuulliseen vaatetuotantoon
- Nainen, kansanedustaja vuodesta 2019, 33-vuotias

2. Ultrapikamuoti ja vastuullisen muodin haasteet ja mahdollisuudet

Asiakastapaamisissa korostui ultrapikamuodin kasvava vaikutus muotialaan. Nopeasti vaihtuvat trendit ja halpatuotanto aiheuttavat jatkuvaa painetta sekä ympäristölle että niille yrityksille, jotka pyrkivät toimimaan vastuullisesti. Kestävyys ei enää erotu kilpailuetuna, vaan siitä on tullut kuluttajien perusoletus. Useat suomalaiset vaatebrändit ovat viime aikoina ajautuneet konkurssiin tai taloudellisiin vaikeuksiin. Syinä ovat usein olleet kysynnän yliarviointi, suuret ennakotilaukset ja keskittyminen juhlapukeutumiseen, jonka kysyntä on vähentynyt. Yritykset eivät ole pystyneet reagoimaan riittävän nopeasti muuttuneisiin markkinaolosuhteisiin, mikä on johtanut taloudellisiin ongelmiin.

Toive nousi tapaamisissa esiin esimerkkinä onnistuneesta sopeutumisesta. Yritys on rakentunut kestävien arvojen varaan, mutta sen menestystä ovat tukeneet erityisesti ketterä toimintatapa, pienet tuotantoerät ja keskittyminen arkivaatteisiin. Toiveessa taloudellinen vastuu nähdään yhtä tärkeänä kuin ympäristövastuu – harkittu lainanotto ja realistinen tuotannon suunnittelu ovat osoittautuneet olennaisiksi menestystekijöiksi. Lisäksi pandemia ja yleinen taloudellinen epävarmuus ovat ohjanneet kuluttajia arvostamaan arkea entistä enemmän, mikä on vahvistanut yrityksen asemaa markkinoilla.

Kuluttajakäyttäytymisen näkökulmasta kestävyys on edelleen tärkeä arvo, mutta hinta vaikuttaa yhä vahvasti ostopäätöksiin. Alennukset ja kampanjat herättävät tällä hetkellä enemmän kiinnostusta kuin vastuullisuusviestintä. Tapaamisissa tuotiin esiin myös huoli siitä, että yritykset saattavat sysätä vastuun laskevasta myynnistä kuluttajille, vaikka todelliset syyt löytyvät usein yritysten omista liiketoimintamalleista ja ennustamisvirheistä.

Tulevaisuuden trendeinä nähtiin erityisesti second hand -muodin kasvu sekä paikallisuuden korostuminen. Kuluttajia puhuttelevat erityisesti paikallisesti järjestetyt kierrätyspalvelut, kun taas kansainväliset käytettyjen vaatteiden markkinapaikat eivät herätä yhtä suurta kiinnostusta. Useissa keskusteluissa pohdittiin myös, onko uusien vaatteiden valmistaminen ylipäättään enää tarpeellista tai perusteltua ilmastokriisin näkökulmasta. Kuluttajien aktiivisempi osallistaminen kiertotalouden käytäntöihin – esimerkiksi tekstiilikeräysten tai yhteisluomisen kautta – nähtiin kiinnostavana ja kasvavana kehityssuuntana.

Lainsäädännön osalta EU:ssa vasta kehitetään ultrapikamuotia koskevaa sääntelyä, eikä konkreettisia toimenpiteitä ole vielä otettu käyttöön. Tapaamisissa suositeltiin yhteistyötä useiden vastuullisten alan toimijoiden kanssa, kuten Ommellinen, Alpa, Kaiko ja Black Moda/Aarre. Keskusteluissa korostui vahva yhteisöllisyyden tunne suomalaisten vastuullisten brändien välillä sekä tarve muodostaa yhteinen rintama suuria ultrapikamuotiyrityksiä vastaan.

3. Yritysvastuu, kuluttajakasvatus ja poliittinen tuki kestävän muodin edistämisessä

Asiakastapaamisissa nousi toistuvasti esiin yhteinen näkemys siitä, että vastuu kestävien valintojen mahdollistamisesta kuuluu ensisijaisesti yrityksille, ei yksittäisille kuluttajille. Vastuullisuudesta viestiminen koettiin vaikuttavammaksi silloin, kun se perustuu positiivisuuteen ja ratkaisukeskeisyyteen. Sen sijaan kritiikkiin tai syyllistämiseen perustuva lähestymistapa ei synnytä pysyvää tai merkityksellistä muutosta kuluttajakäyttäytymisessä. Tapaamisissa korostettiin myös, että kuluttajilla ei ole riittävästi tietoa omien valintojensa vaikutuksista, mikä luo tarpeen lisätä julkista valistusta ja ymmärrystä erityisesti tekstiilien elinkaaresta ja toimitusketjuista.

Useat paikalliset yritykset ovat jo ottaneet käyttöön vastuullisia toimintamalleja, kuten ostavat tuotteita vain pienissä erissä välttääkseen ylivarastoa ja tarvetta alennusmyynneille. Ne myös aktiivisesti kannustavat asiakkaitaan kuluttamaan harkitummin ja panostamaan laadukkaisiin, pitkäikäisiin vaatteisiin, mikä tukee pitkäjänteistä ja vastuullista kulutusta.

Poliittinen ohjaus nousi vahvasti esiin lähes kaikissa tapaamisissa. Monet sidosryhmät toivat esille, että poliittisilla päätöksillä voi olla keskeinen rooli vastuullisen liiketoiminnan tukemisessa. Paikallisten yritysten tukeminen nähdään keinona vahvistaa kansantaloutta, kun taas suurilta kansainvälisiltä pikamuotiyrityksiltä ostettaessa raha valuu ulkomaille. Kuitenkin nykyinen päätöksenteko koetaan hitaaksi eikä se vielä tarjoa riittävästi tukea kestävälle kehitykselle. Eräänä mahdollisena toimenpiteenä mainittiin progressiivinen verotus, jolla voitaisiin lisätä pikamuotibrändien kustannuksia Suomessa ja samalla hillitä tarpeetonta kulutusta.

4. Kehitysideoita pienten ja paikallisten yritysten vastuullisen toiminnan tukemiseen

Asiakaskeskusteluissa paljastui useita konkreettisia mahdollisuuksia pienille ja paikallisille yrityksille vahvistaa toimintaansa ja edistää samalla vastuullisuutta. Yhteistyötä pidettiin keskeisenä keinona

vähentää kustannuksia ja lisätä vaikuttavuutta. Esimerkiksi yhteiset tuotanto- ja varastointiratkaisut voivat auttaa minimoimaan yksittäisten liiketoimintariskien ja materiaalihävikin. Pienten erien yhdistäminen suuremmiksi kokonaistilauksiksi mahdollistaisi kustannustehokkaamman tuotannon säilyttäen samalla joustavan varastonhallinnan.

Kuluttajavalistuksen lisäämisen tarvetta korostettiin voimakkaasti. Yritykset etsivät tapoja lisätä asiakkaidensa ymmärrystä vastuullisista valinnoista ja niiden vaikutuksista. Vastauksena ehdotettiin yhteisiä positiivisuuteen ja ratkaisukeskeisiin viesteihin keskittyviä kampanjoita ja viestintää. Nämä toimet voisivat myös auttaa lisäämään kuluttajien sitoutumista esimerkiksi osallistavien kokoelmasuunnitteluprosessien tai läpinäkyvien tuotantoketjujen avulla, mikä tarjoaa kuluttajille henkilökohtaisemman ja vastuullisemman kulutuskokemuksen.

Monet pienyritykset toimivat jo nyt vastuullisesti ostamalla tuotteita vain pienissä erissä ja välttämällä ylivarastoa. Useat kannustavat myös aktiivisesti asiakkaitaan kuluttamaan vähemmän ja valitsemaan laadukkaita ja pitkäikäisiä tekstiilejä. Näitä liiketoimintamalleja voitaisiin edelleen tukea ennakkotilausjärjestelmillä tai "tilauksesta valmistetuilla" lähestymistapoilla, jotka vähentävät ylituotantoa ja sovittavat tarjonnan todelliseen kysyntään.

Yhteiset myyntikanavat – kuten jaetut verkkokauppa-alustat, pop-up-kaupat tai liikkuvat markkinat – voivat tarjota näkyvyyttä ja mittakaavaetuja, joita yksittäiset yritykset voivat kamppailla yksin. Nämä ratkaisut voivat olla erityisen tehokkaita yhteistyössä matkailu- tai kulttuuritapahtumien kanssa ja laajentaa näkyvyyttä uusille asiakassegmenteille.

Lisäksi vastuullisuustyöstä voitaisiin viestiä läpinäkyvämmiin konkreettisten tuotekohtaisten mittareiden, kuten hiili- tai vesijalanjäljen, avulla. Niiden avulla yritykset voivat selkeästi ja uskottavasti osoittaa tuotteidensa ympäristövaikutukset.

Lopuksi poliittinen päätöksenteko nousi merkittäväksi tekijäksi lähes jokaisessa kokouksessa. Yritykset toivoivat poliittisia toimia, joilla tuettaisiin vahvemmin paikallista ja vastuullista tuotantoa. Esimerkiksi verotuksen tai hankintakannustimien avulla voitaisiin tasoittaa toimintaedellytyksiä vastuullisten pienyritysten ja suurten pikamuotibrändien välillä, joiden liiketoimintamalleissa ei useinkaan oteta huomioon ympäristövastuuta ja sosiaalista vastuuta. Kotimaisten yritysten tukeminen vahvistaisi myös kansantaloutta ja työllisyyttä, kun paikallisesti käytetyt rahat jäävät maan sisälle.

VII. Suosituksia pienille muotialan toimijoille kestävän kulutuksen tukemisessa

Yksi keskeisimmistä keinoista edistää kestävämpää muodin kulutusta on vahvistaa asiakkaiden emotionaalista kiintymystä vaatteisiin. Kun kuluttajat kokevat vaatteensa merkityksellisiksi, he tekevät harvemmin impulssiostoja ja huolehtivat vaatteistaan pitkäjänteisemmin. Brändit voivat tukea tätä luomalla kampanjoita, joissa asiakkaat jakavat tarinoita rakkaimmista vaatekappaleistaan – esimerkiksi "Lempivaatteeni"-konseptin kautta, joka voidaan toteuttaa sosiaalisessa mediassa tai liikkeiden esillepanoissa. Henkilökohtaiset palvelut, kuten vaatteiden muokkaus, paikkaus tai yksilölliset printit, vahvistavat tuotteen ja käyttäjän välistä yhteyttä. Tuotekuvauksissa kannattaa lisäksi korostaa vaatteen laatua ja tunnearvoa, ei pelkästään sen trendikkyyttä tai uutuusarvoa.

Vaatteiden käyttöiän pidentäminen on olennainen osa vastuullista muotia. Pienet brändit voivat edistää tätä tarjoamalla korjauspalveluja liikkeissään tai tekemällä yhteistyötä paikallisten ompelijoiden kanssa.

Asiakkaita voi myös opastaa vaatteiden oikeanlaiseen hoitoon jakamalla vinkkejä esimerkiksi pesusta, tuuletuksesta ja säilytyksestä sosiaalisessa mediassa, uutiskirjeissä tai työpajoissa. Takaisinotto-ohjelmat tai käytettyjen vaatteiden myyntihyllyt – joko kivijalkaliikkeissä tai verkkokaupoissa – voivat puolestaan antaa vaatteille uuden elämän ja vähentää tekstiilijätettä.

Suomalaiset kuluttajat arvostavat yhä enemmän läpinäkyvyyttä ja aitoutta niin tuotannossa kuin viestinnässä. Tieto toimitusketjusta, materiaalien alkuperästä ja tuotannon taustalla olevista ihmisistä rakentaa luottamusta. Vaikka yritys olisi vasta aloittamassa vastuullisuusmatkaansa, rehellinen ja avoin viestintä nykytilanteesta ja tulevaisuuden tavoitteista tukee pitkäkestoisia asiakassuhteita.

Trendien sijaan pitkäikäisyyteen tähtäävä tuotesuunnittelu on tehokas tapa edistää harkittua kuluttamista. Brändien kannattaa panostaa ajattomiin, monikäyttöisiin ja laadukkaisiin tuotteisiin, jotka kestävät vuosien käyttöä. Yleisön tietoisuutta pikamuodin ympäristövaikutuksista voidaan lisätä esimerkiksi blogikirjoitusten, sosiaalisen median julkaisujen ja uutiskirjeiden kautta. Hitaan muodin ja kapselivaatekaapin idean edistäminen – ja omien tuotteiden sovittaminen osaksi näitä kokonaisuuksia – auttaa ohjaamaan kuluttajia kohti tarkoituksellisempaa ostokäyttäytymistä.

Yhteistyö on tärkeä voimavara pienille brändeille. Paikallisten tuottajien, tekstiilivalmistajien ja logistiikkatoimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö, jossa jaetaan samanlaiset arvot, voi tuottaa synergiaetuja ja vahvistaa vastuullisen liiketoiminnan verkostoa. Liittyminen alan verkostoihin, kuten Eetti ry, Fashion Revolution Finland tai Finnish Textile & Fashion, tarjoaa mahdollisuuksia kokemusten ja ideoiden jakamiseen sekä yhteiseen vaikuttamiseen alan kehittämiseksi. Yhteiset pop-up-myymälät ja tapahtumat muiden pienyritysten kanssa voivat myös auttaa vähentämään markkinointikuluja ja laajentamaan asiakaskuntaa.

Pienillä brändeillä on ainutlaatuinen ja vaikuttava rooli tietoisien kuluttamisen edistäjinä. Viestinnässä kannattaa välttää ylikulutusta kannustavaa kieltä ja sen sijaan käyttää ilmaisuja, kuten ”huolella valmistettu pienissä erissä” tai ”tehty kestämään”. Rajoitetut tuotantomäärät voivat lisätä tuotteiden arvostusta ja vähentää ylituotannon riskiä. Asiakkaita voidaan rohkaista omaksumaan kestävämpiä kulutustottumuksia, kuten ostosten tekemistä kausittain tai vaatekaapin suunnittelemista pidemmällä aikavälillä. Näin voidaan rakentaa tasapainoisempi ja kestävämpi suhde muotiin.

VII. Johtopäätös

Vaikuttamiskampanjamme korostaa kriittistä muutosta, jota muoti- ja tekstiiliteollisuudessa tarvitaan kipeästi – liikakulutuksesta tietoisiin ja vastuullisiin valintoihin. Koko projektin ajan tutkimme paikallisten yritysten hiilijalanjälkeä, teimme kansainvälistä yhteistyötä ja päätimme lopulta keskittyä vaatteiden ylikulutukseen Suomessa konkreettisena, samaistuttavana ja vaikuttavana aiheena.

Tapaamisissa asiantuntijoiden, yrittäjien ja kestävän kehityksen puolestapuhujien kanssa opimme, että muodin vastuullisuuden on alettava yrityksistä – mutta se on voimakkainta, kun sitä tukevat tietoiset, sitoutuneet kuluttajat ja rohkeat poliittiset toimet. Monet pienet ja paikalliset yritykset ovat jo edelläkävijöitä, mikä osoittaa, että kestävät käytännöt ja taloudellinen kannattavuus voivat kulkea käsi kädessä.

Kannustamalla ihmisiä kuluttamaan vähemmän, arvostamaan jo omistamaansa ja tukemaan vastuullisia yrityksiä pyrimme edistämään kestävämpää ja harkitumpaa kulutuskulttuuria. Muutos alkaa tietoisuudesta, mutta siitä tulee todellista yhteistyön, innovaatioiden ja poliittisen tahdon kautta. Muodin tulevaisuus ei ole nopeammissa trendeissä tai halvemmissa hinnoissa, vaan syvemmissä arvoissa,

fiksummissa valinnoissa ja jaetussa vastuussa. Yhdessä voimme pienentää vaateteollisuuden hiilijalanjälkeä tietoisilla valinnoillamme.

5. Lähteet

- <https://kierratyskeskus.fi/mista-yrityksen-hiilijalanjalki-syntyy-ja-miten-se-mitataan-ota-haltuun-scopet-1-2-ja-3/>
- <https://ilmastopaneeli.fi/hiilineutraalius-2035-on-perusteltu-ja-saavutettavissa-oleva-tavoite>
- <https://ghgprotocol.org/>
- https://finance.ec.europa.eu/capital-markets-union-and-financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en
- <https://wwf.fi/uutiset/2024/06/raportti-suomalainen-luonnonvarojen-kulutus-selvasti-euroopan-maiden-keskiarvoa-korkeampaa/>

D5.5 Ilmastositoumusopas Ranska 2025 - suomenkielinen versio

Julkaisutaso: Julkinen

Tiimiakatemia
by jamk

Document Information

Issued by	Initiative Développement
Date of Issue	26 June 2025
Authors	Eve DINET, Arthur FRESSE, Margaux THIEBLIN - Relecture par Margaux SINNAEVE
Dissemination level	Public

Document History

Version	Date	Comments and main modifications
01	11/06/2025	Version 1
02	26 June 2025	Version 2 with feedback and layout

Funding information and disclaimer

The TEAMIT+ project is funded by the European Union (Grant Agreement No. 101111560). The views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

**Co-funded by
the European Union**

Sisällysluettelo

I. Johdanto: miksi liityimme hankkeeseen?	4
II. Miten laadimme ehdotuksemme?	5
III. Kampanjamme: verkkosivusto	6
IV. Luettelo haastatelluista sidosryhmistä.....	9
V. Miksi valitsimme tämän aiheen?	12
VI. Johtopäätös	13
Liite I	14
Liite II	15
Liite III	16

I. Johdanto: miksi liityimme projektiin?

Teamit+-kokemus oli meille paljon enemmän kuin pelkkä projekti; se oli todellinen seikkailu tärkeän asian puolesta. Meillä oli ainutlaatuinen tilaisuus osallistua aloitteeseen, jolla on merkittävä vaikutus ympäristöömme ja yhteisöihimme. Tämän matkan aikana olemme hankkineet arvokkaita taitoja projektinhallinnassa ja tehokkaan tietoisuuskampanjan käynnistämisessä. Olemme myös hyödyntäneet kielitaitoamme, mikä on rikastuttanut yhteistä kokemustamme.

Lähettiläitiimimme on monipuolinen ryhmä, jonka jäsenet tulevat erilaisista taustoista: 19-vuotias Eve Dinet, joka opiskelee luonnonsuojelun hallintaa; 23-vuotias Arthur Fresse, joka opiskelee toisella vuosikurssilla edistyneen teollisuustekniikan insinööritieteitä; sekä 24-vuotias Margaux Thieblin, joka opiskelee kansainvälisen solidaarisuusprojektien hallinnan maisteriohjelmassa.

Olemme kaikki päättäneet sitoutua täysillä tähän aloitteeseen, sillä olemme vakuuttuneita siitä, että jokainen teko on tärkeä taistelussa kestävä tulevaisuuden puolesta. Yhdessä olemme halunneet antaa panoksemme ja osallistua aktiivisesti ympäristöä kunnioittavan kiertotalouden edistämiseen.

II. Miten ehdotuksemme syntyi?

Joulukuun alussa 2024 meidät kutsuttiin Kreikkaan tapahtumaan nimeltä ”24 Hours of Innovation”. Tämä tapahtuma kokoaa yrityksiä ja opiskelijoita yhteen luovan haasteen pariin: keksiä innovatiivinen idea 24 tunnissa. Meille se kuitenkin sujui hieman eri tavalla; huolimatta siitä, että tämän intensiivisen tapahtuman puitteissa uusien ideoiden etsimiselle oli alun perin varattu vain rajoitettu aika, tavoitteenamme oli myös jatkaa työtämme näiden 24 tunnin jälkeen.

Näiden kahden yhdessä vietetyn päivän aikana aloimme kehittää ratkaisuamme. Prosessin alusta lähtien esiin nousi useita ideoita neljää maata – Ranskaa, Espanjaa, Suomea ja Kreikkaa – edustavien lähettiläiden esittämien kysymysten ja tekemän tutkimuksen ansiosta.

Käytimme ensimmäisen päivän tutustumiseen ja kokemusten jakamiseen, jotta saimme kokonaiskuvan kunkin maamme ympäristöhaasteista. Tämän ansiosta pystyimme paitsi tunnistamaan myös määrittelemään tarkasti ne erityisongelmat, joihin meidän tuli keskittää ponnistelumme.

Näin syntyi pääidea: luoda verkkopalvelu, joka esittelee kunkin osallistujamaan kestävän kehityksen mukaisia yrityksiä, jotta käyttäjät voivat helposti löytää paikallisia kestävään kehitykseen liittyviä aloitteita ja resursseja.

Toisena päivänä muodostettiin työryhmät, joista kukin sai tehtäväkseen etsiä ympäristöystävällisiä yrityksiä omalta alueeltaan. Tämän lähestymistavan tarkoituksena oli luoda vankka perusta lopulliselle prototyypille, jonka meidän oli määrä esitellä.

Sen jälkeen jokaiselle ryhmälle annettiin alueensa ominaispiirteiden mukainen teema:

- Ranskalle: maatalous
- Espanjalle: yritysten päästöt ja liiketoimintamallit
- Suomessa: tekstiilien kulutus
- Kreikassa: energiankulutus

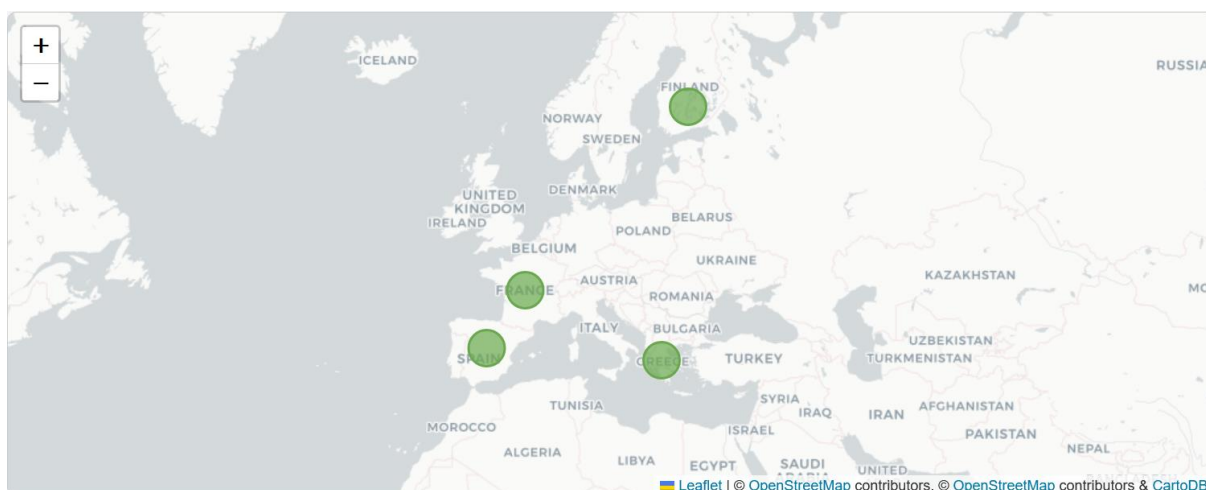
Tämä selkeä jako mahdollisti paitsi suuremman erikoistumisen, myös tulevien kampanjoidemme tehokkaan kohdentamisen.

Lopuksi, kahden intensiivisen päivän jälkeen, jotka omistimme ehdotustemme laatimiselle, saimme tilaisuuden esitellä projektimme kaikille osallistujille ja tuomaristolle.

III. Kampanjamme: verkkosivusto

Kun ympäristö- ja talouskysymykset ovat yhä tiiviimmin sidoksissa toisiinsa, uskomme, että on välttämätöntä uudistaa tuotanto- ja kulutustapojamme sekä ennen kaikkea yhteistyötapojamme. Siksi olemme luoneet tämän haasteen ratkaisemiseksi verkkosivuston: foorumin, jossa voidaan vaihtaa tietoa ja luoda yhteyksiä eri kestävän kehityksen toimijoiden välillä.

Tämä idea syntyi keskusteluissamme muiden TeamIt-lähettiläiden kanssa Kreikassa. Halusimme luoda käytännöllisen ja aidosti hyödyllisen alustan. Yhteistyömme aikana onnistuimme kokoamaan kaikki verkkosivustollemme tarvittavat elementit varmistaen, että jokaisen ideat tulivat asianmukaisesti esille ja että ne perustuivat tarkkoihin tietoihin. Verkkosivusto sai muotonsa näiden ”24 tunnin innovaatiotapahtuman” aikana; sen jälkeen paransimme sitä kerättyjen tietojen avulla, erityisesti haastatteleamalla avaintoimijoita, jotta sivustosta tulisi kattavampi ja tarkempi. Nykyään verkkosivustolla on interaktiivinen kartta, jossa esitetään TeamIt+-ohjelmaan osallistuvat neljä maata vihreillä, klikattavilla pisteillä merkittyinä.

Kuva 1: Interaktiivinen kartta

Kartta sisältää runsaasti yksityiskohtia eri toimittajista tai tukijärjestelmistä esimerkiksi energian, liikenteen, jätehuollon ja monien muiden alojen osalta.

Esimerkiksi, jos valitset Ranskan, sivusto listaa ranskalaisen vihreän sähkön toimittajan nimeltä IleK, mutta viittaa myös ADEME-virastoon.¹

Information for France

Suppliers	Transporters	Waste Management	Agriculture	HowTo
IleK Schneider energetics Le prêt Eco-Energie (PEE) ADEME	Alstom	Local Recycling Industrial Composting Organic Waste Solutions	Agreegreen Fertile Circularity	Energy Saving Tips Eco-friendly Living Sustainable Solutions

Kuva 2: Valitun maan (Ranska) tiedot

¹ Ranskan ympäristö- ja energianhallintavirasto on teollisuus- ja kaupalliseen toimintaan erikoistunut ranskalainen julkinen laitos, jonka tehtävänä on käynnistää, johtaa, koordinoita, helpottaa tai toteuttaa ympäristönsuojeluun ja erityisesti energianhallintaan liittyviä toimia.

Lähde: [Wikipedia](https://fr.wikipedia.org/wiki/ADEME)

Sivusto on saatavilla osoitteessa: <https://www.frarthur.github.io/TeamIt>

Tavoite

Kampanjamme tavoitteena oli luoda verkkosivusto, jonka avulla tietoa voidaan kerätä ja jakaa ilmaiseksi dynaamisen, selkeän ja helppokäyttöisen alustan kautta. Halusimme edistää kiertotaloutta Euroopassa tuomalla yhteen pienyritykset, kumppanit ja kaikki kestävään kehitykseen sitoutuneet toimijat. Jos tämä verkkosivusto olisi todellisuudessa olemassa, tarkoituksenamme olisi tuoda esiin esimerkillisiä aloitteita auttaaksemme käyttäjiä tekemään tietoisia valintoja – esimerkiksi: miksi valita vihreän sähköön toimittaja EDF:n kaltaisen jättiyrityksen sijaan. Verkkosivusto pyrkisi keskittämään resursseja, ajankohtaisia uutisia, hankkeita ja yhteystietoja edistääkseen ekologista siirtymää ja vahvistaakseen yhteistä tehokkuutta.

Haluamme luoda luotettavan brändin, joka toimii viitekehyksenä niille, jotka haluavat kuluttaa tai tuottaa toisin.

Verkkosivustomme toiminta

Verkkosivuston lopullisena tavoitteena, jos se olisi lanseerattu, olisi ottaa yhteyttä toimijoihin ja valita ne tiukkojen kriteerien perusteella, ottaen huomioon potentiaalisten käyttäjien mielipiteet ja tarpeet.

Toistaiseksi alusta on vasta prototyyppivaiheessa. Se sisältää siis useita edellä mainittuja piirteitä ja on luonnollisesti saanut inspiraatiota tutkimuksistamme, haastatteluistamme jne., jotta se vastaisi tietoisuuskampanjan vaatimuksia.

Jos meidän pitäisi tuottaa tämän verkkosivuston lopullinen versio, ottaisimme yhteyttä huomattavasti suurempaan määrään sidosryhmiä vertailua, lajittelua, valintaa jne. varten.

Koska tavoitteenamme on antaa käsitys ja havainnollistaa pohdintamme yksityiskohtia, esittelemme tämän version alustasta. Koska pidämme konseptia edelleen mielenkiintoisena, suosittelemme, että jos projekti toteutuu, tehdään epäröimättä syvällisempää tutkimusta ja tavataan muita sidosryhmiä.

Kun olemme keskustelleet joidenkin viljelijöiden kanssa heidän erityisodotustensa ymmärtämiseksi, voisimme jakaa nämä tiedot selkeästi ja avoimesti.

Kohderyhmä

Tämä alusta on suunnattu pääasiassa pienille ja uusille eurooppalaisille yrityksille, julkisille ja yksityisille kumppaneille, viljelijöille, sitoutuneille kansalaisille, kuljetusyrityksille, toimittajille ja kierrätysalan toimijoille. Se on tarkoitettu kaikille, jotka haluavat osallistua kiertotalouteen. Tavoitteenamme on saada aikaan laaja vaikutus!

Pääsy ja käyttö

Alustaan pääsee kokonaan verkossa millä tahansa laitteella, jossa on internetyhteys. Sen toiminta-alue kattaa koko Euroopan.

Kun tarvitset kiertotalouteen liittyvää tietoa, yhteystietoja tai resursseja! Sivusto on käytettävissä ympäri vuorokauden, seitsemänä päivänä viikossa, ilman pääsyrajoituksia.

Menetelmän valinta

Olemme vakaasti vakuuttuneita siitä, että tietojen on oltava saatavilla, ymmärrettäviä ja luotettavia.

Tämä lähestymistapa ei ainoastaan paranna näkyvyyttä, vaan myös takaa saavutettavuuden ja yhteistyön kaikkien kiertotalouteen osallistuvien eurooppalaisten toimijoiden välillä.

Alusta on tällä hetkellä ensimmäisessä versiossaan ja toimii prototyyppinä; voimme siis ehdottaa painopistealueita, joihin keskitytään, kun työkalu on täysin toimintakunnossa. Nämä painopistealueet ovat seuraavat: varmistaa, että tiedot päivitetään säännöllisesti, ja taata jaettujen tietojen turvallisuus.

IV. Luettelo mukana olevista sidosryhmistä

Aloitteen tavoite

Kehittääksemme työkalupakettia yhteistyössä muiden lähettiläiden kanssa olemme tehneet taustatutkimusta ja päättäneet esittää kysymyksiä niille, joita tämä aihe suoraan koskee: maatalous- ja elintarvikealan keskeisille toimijoille. On erittäin tärkeää varmistaa tietojemme osuvuus; siksi potentiaalisten käyttäjien mielipiteet ovat olennaisen tärkeitä.

Yhteenveto sidosryhmistä, joiden kanssa olemme olleet yhteydessä

Toiminta	Yritys	Paikka	Haastattelujen liitteet
Maanviljelijä (eläkkeellä)	Luomuviljelijä ²	Deux-Sèvres, Ranska	Liite 1
Maanviljelijä (opiskelija, johdon avustaja)	³ /AB/HVE (EARL) ⁴	Gironde, Ranska	Liite II
Viininviljelijä	Viinivalmistus	Gironde, Ranska	Liite 3

Haastateltaville esitetyt kysymykset

Yleiskysymykset:

- Kuvaillaa organisaatiotanne ja roolianne
- Mitkä ovat tärkeimmät ympäristöön liittyvät huolenaiheetne?
- Oletteko jo ottaneet käyttöön kestäviä käytäntöjä yrityksessänne? Jos olette, mitä?
- Onko käytettävissä työkaluja tai toimenpiteitä, jotka auttaisivat teitä ottamaan käyttöön kestävämpiä käytäntöjä tai pienentämään hiilijalanjälkeänne?
- Pidätekö liiketoimintamallianne kestäväenä? Mitä kestävyys teille tarkoittaa?

Mitä tulee kohtaamiisi haasteisiin:

- Mitä esteitä olette kohdanneet näiden toimenpiteiden toteuttamisessa?
- Miten koette ilmastomuutoksen vaikutukset päivittäisessä työssänne?

Ratkaisut ja innovaatiot:

- Mitä innovatiivisia ratkaisuja olette havainneet tai ottaneet käyttöön maatalouden kestävyiden parantamiseksi?
- Onko teillä suosituksia meille (paikallisella, kansallisella tai eurooppalaisella tasolla jne.)?

² Luomuviljely

³ Rajoitetun vastuun maatalousyritys

⁴ Merkittävä ympäristöarvo

Tuki / Yhteistyö:

- Minkälaisten organisaatioiden kanssa teette yhteistyötä (koulut, kansalaisjärjestöt, muut viljelijät)?
- Pidätkö tarpeellisena kannustaa useampia viljelijöitä ottamaan nämä viljelykäytännöt käyttöön, ja jos kyllä, miten? Tunnetteko saavanne riittävää tukea toiminnallenne (taloudellisesti, teknisesti jne.)?

Näkymät / Tulevaisuus:

- Miten näette kestäväen maatalouden tulevaisuuden Ranskassa tulevana vuosina? Mitä muutoksia toivotte tapahtuvan?
- Mitä neuvoja antaisitte nuorille viljelijöille, jotka haluavat siirtyä ympäristöä kunnioittavaan viljelymalliin?

V. Miksi valitsimme tämän aiheen?

Kun olimme tutustuneet toistemme taustoihin ja vakaumuksiin, huomasimme nopeasti, että meillä oli yhteinen tavoite: käynnistää toimia hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi Euroopassa.

Keskustelujemme kuluessa huomasimme kuitenkin, että CO₂-päästöistä eniten kärsivät alat vaihtelevat huomattavasti maittain. Kreikkalaisille osallistujille suurin haaste oli energia-ala; espanjalaisille osallistujille kyse oli yritystoiminnasta ja talousmallista johtuvista päästöistä; suomalaisille osallistujille pikamuotiteollisuus oli erityinen ongelma; ja meille, ranskalaisille lähettiläille, tuntui olennaisen tärkeältä keskittyä maatalousalaan.

Haluamatta sulkea pois mitään näistä aloista – sillä ne ovat kaikki tärkeitä kunkin maan tilanteen mukaan – etsimme yhteistä lähtökohtaa, joka kattaisi kaikki nämä erilaiset todellisuudet. Tunnistimme siten sosiaalisen ja solidaarisen talouden (ESS) monialaiseksi ja osallistavaksi vaikutusvälineeksi. ESS koskettaa nimittäin useita avainaloja: energiaa, liikennettä, taloudellista toimintaa, maataloutta ja jopa tekstiilien kulutusta.

Tästä näkökulmasta olemme onnistuneet ylittämään alueiden ja alojen väliset erimielisyydet yhteisen tavoitteen ympärillä: toimia yhdessä Euroopassa hiilijalanjälkemme pienentämiseksi.

VI. Johtopäätös

Tämän työn kuluessa olemme tulleet tietoisiksi siitä, että siirtyminen kestäväan kehitykseen ja kiertotalouteen on paljon monimutkaisempaa kuin miltä se näyttää. Se vaatii nimittäin monia vaikutuskeinoja: kentällä toimivien toimijoiden sitoutumista, työdynaamisuuden luomista avustusten, kumppanuuksien tai rahoituksen avulla, kuulemisia jne.

Nämä keskustelut, erityisesti viljelijöiden kanssa, ovat vakuuttaneet meidät syvästi siitä, että päätöksemme keskittyä kiertotalouteen oli oikea. Ne ovat muodostaneet linkin työmme ja kentän todellisuuden välille, kun tarkastellaan haasteita, joita nämä ammattilaiset kohtaavat. Juuri heidän kertomustensa, toiveidensa ja suositustensa ansiosta on ollut mahdollista koota aineistoa, jolla tätä asiakirjaa on voitu rikastuttaa.

Olemme nyt vakuuttuneita siitä, että eri alojen välinen yhteistyö, tiedon jakaminen sekä pääsy työkaluihin ja resursseihin (kuten verkkosivustomme) ovat keskeisiä tekijöitä siirryttäessä kohti kestävämpää mallia, joka kuluttaa vähemmän luonnonvaroja ja samalla vahvistaa välttämättömiä sosiaalisia siteitä.

Tämä Teamit-projekti on ollut meille askel eteenpäin tässä suunnassa, mutta se on vasta alkua. Jatkamme työtä, jota olemme tehneet keskenämme ja muiden maiden lähettiläiden kanssa, ja meidän on pidettävä kiinni näistä sitoumuksista pitkällä aikavälillä sekä pyrittävä levittämään niitä mahdollisimman laajasti.

Liite I

Tapasimme eläkkeellä olevan maanviljelijän, joka oli harjoittanut ammattiaan yli 40 vuotta. Nykyään hänen veljensä hoitaa tilaa yksin. He kasvattavat vuohia, lehmii ja sikoja; ei suuria määriä, mutta riittävästi, jotta tilalla tuotettu heinä ja olki saadaan kokonaan kulutettua. Tila sijaitsee Länsi-Ranskassa ja on ollut luomusertifioitu jo yli 40 vuotta. Tämä sertifiointi on osoitus molempien veljesten sitoutumisesta maansa suojeluun.

Veljekset ovat vähitellen ottaneet käyttöön kestäviä käytäntöjä, kuten eri eläinlajien kasvatusta monipuolisten tarpeiden tyydyttämiseksi ja tuotannon täydentämiseksi (siat syövät vuohenjuuston valmistuksessa syntyviä jätteitä, lehmät laiduntavat kosteammilla laitumilla, joilla vuohet eivät käy...). Nykyään he hyödyntävät erilaisia keinoja kestävän maatalouden edistämiseksi, kuten:

- valtiontuet
- Yhteisen maatalouspolitiikan puitteissa: taloudellinen tuki (ympäristöohjelmat, maatalouden ympäristö- ja ilmastotoimenpiteet)
- Kansallinen strategiasuunnitelma: versio, johon on sisällytetty YMP:n ympäristötavoitteet
- Agroekologia: viljelykierto, pensasaidat, monipuolistaminen...
- veden ja tuotantopanosten vastuullinen käyttö.

Näiden toimenpiteiden ansiosta tilan voidaan sanoa olevan kestävä. Heille tämä tarkoittaa, että he voivat tuottaa vuohenjuustoa tai lihaa vahingoittamatta ympäristöä tai kuluttamatta luonnonvaroja loppuun.

Tietenkään se ei ole aina ollut helppoa. Kun he aloittivat 40 vuotta sitten, siirtyminen luomuviljelyyn herätti paheksuntaa muiden viljelijöiden keskuudessa. Nykyään suurin haaste on se, että he ovat riippuvaisempia luonnosta kuin perinteiset viljelijät, jotka voivat esimerkiksi rajoittaa riskejä käyttämällä tuotantopanoksia.

He ovat kuitenkin päättäneet jatkaa luomuviljelyä, koska he ovat syvästi sitoutuneet ympäristönsuojeluun – sekä nykyisen että tulevien sukupolvien hyväksi.

Nykyään he näkevät selvästi työnsä vaikutuksen omaan elämäänsä, ympäristöön ja eläinten hyvinvointiin, ja tämä vaikutus on merkittävämpi kuin tavanomaisessa maataloudessa. Lisäksi he tietävät, että heidän työllään on merkitystä ja että se ei tuhoa ympäristöä.

Maanviljelijä toteaa saavansa nykyään enemmän tukea kuin alussa, mutta hän on edelleen hieman huolissaan veljensä tilanteesta. Hän selittää, että kansallisia ja eurooppalaisia tukia leikataan jatkuvasti. Hän toivoo, että päättäjät ja hänen maanviljelijäkollegansa ymmärtäisivät, että ympäristönsuojelu on tehokkain keino torjua ilmastonmuutosta. Tätä varten hän suosittelee, että viljelijöitä koulutettaisiin parhaiden käytäntöjen mukaisesti ja heille tarjottaisiin lisää taloudellista tukea, jos he käyttävät ympäristöä säästäviä menetelmiä, mikä hänen mielestään voisi motivoida heitä.

Korostaakseen työnsä merkitystä he haluavat ilmaista sitoutumisensa ympäristönsuojeluun ottamalla vastaan vierailijoita tilallaan. He nimittäin ottavat toisinaan vieraita vastaan maatilamajoituksessaan jakamaan ympäristötietouttaan; he järjestävät kierroksia, aktiviteetteja ja yleisesti ottaen aloitteita, joissa tutkitaan luonnon roolia maataloudessa. He ottavat toisinaan vastaan myös kouluryhmiä.

Lopuksi haastattelemamme viljelijä kertoi meille, että hänellä on toivoa meidän sukupolvemme suhteen. Hän uskoo, että jos haluamme estää ilmastonmuutoksen lisäämällä kansalaisten tietoisuutta, muuttamalla lakeja tai auttamalla viljelijöitä mukauttamaan toimintatapojaan, se on täysin mahdollista!

Liite II

Tapasimme harjoittelijan, joka toimii varatoimitusjohtajana maatalousalan osakeyhtiössä (EARL). Hän on sitoutunut ympäristönsuojeluun ja pitää erityisen tärkeänä pölyttäjiä. Vuonna 2019 hän aloitti siirtymisen luomuviljelyyn (BIO) ja vuonna 2020 hän sai "Haute Valeur Environnementale" (HVE 3) -sertifikaatin.

Vähentääkseen tilansa hiilijalanjälkeä hän on ottanut käyttöön erilaisia kestäviä käytäntöjä. Hänen tulevaisuuden suunnitelmiinsa kuuluu siirtyminen sähkökäyttöisiin traktoreihin, jotta maataloustoiminnan kestävyyttä voitaisiin parantaa entisestään.

Huolimatta kohtaamistaan haasteista, kuten ympäristövaatimusten täyttämiseen tarvittavasta ajasta, hän pitää toimintamalliaan kestäväenä. Hänen mielestään kestävä yritys tekee kaikkensa saastutuksensa vähentämiseksi.

Samoin hän huomaa ilmastonmuutoksen vaikutukset päivittäisessä työssään, mikä vaatii enemmän aikaa viinitarhalla ja vaikeuttaa tiettyjä rutiinitehtäviä. Vaikka hän harkitsee innovatiivisia ratkaisuja, kuten siirtymistä luomuviljelyyn, hän korostaa yleistä resurssien puutetta, joka jarruttaa muita aloitteita.

Harjoittelija suosittelee viljelijöille, että he oppisivat auttamaan toisiaan, ja korostaa tarvetta lisätä tukea luomutuotteiden markkinoimiseksi. Hänen mielestään tilanne ei ole taloudellisesti eikä teknisesti hälyttävä, mutta sähkötraktorien korkea hinta on edelleen merkittävä este niiden yleistymiselle.

Tulevaisuuden osalta hän pelkää viljelijöiden määrän vähenemistä, mutta toivoo maataloustuotteiden laadun jatkuvaa parantumista. Lopuksi hän antaa seuraavan neuvon nuorille viljelijöille, jotka haluavat ryhtyä ympäristöystävälliseen maatalouteen: "Sitoutukaa täysin luonnon puolesta".

Liite III

Tapasimme traktorinkuljettajan ja viininviljelijän, joka työskenteli eräässä bordelaisessa viinitilassa. Hänen tärkeimmät ympäristöön liittyvät huolenaiheensa koskivat viinikellarin ja viinitarhan päästöjen käsittelyä sekä mekaanista rikkakasvien torjuntastrategiaa. Hän on myös ottanut aloitteen luoda viheralueita, kuten lehtometsiä, biodiversiteetin edistämiseksi.

Hän on ottanut tilallaan käyttöön useita kestäviä käytäntöjä. Niihin kuuluvat viiniköynnösten ympäristöystävällisempi hoito käyttämällä ympäristölle vähemmän haitallisia tuotteita sekä pensasaitojen istuttaminen ja mehiläisten tuominen tilalle.

Joka vuosi hän teettää tilansa hiilijalanjäljen arvioinnin ulkopuolisella yrityksellä, joka tarkastelee hänen tietojaan. Vaikka tämän analyysin tarkat yksityiskohdat eivät ole selvillä, hän pitää sitä välttämättömänä välineenä ympäristövaikutustensa parantamiseksi.

Hänen mielestään kestävyys tarkoittaa sitä, että tuotetaan vuosittain riittävästi laadukkaita viinirypäleitä samalla kun viinitarhojen terveyttä ja ympäristöä vaalitaan. Onneksi hän ei ole kohdannut suuria esteitä näiden toimenpiteiden toteuttamisessa tilallaan; hän myöntää, että tarvittavien taloudellisten resurssien saatavuus helpottaa asiaa huomattavasti.

Ilmastonmuutoksen vaikutuksista päivittäiseen työhönsä hän toteaa, että kesät ovat yhä kuumempia, talvet selvästi kylmempiä ja sademäärät vaihtelevat voimakkaasti.

Haastateltu viininviljelijä haluaa lisätä viinitilansa biologista monimuotoisuutta, mikä on innovatiivinen ratkaisu, jota hän aikoo laajentaa tulevaisuudessa. Kun häneltä kuitenkin kysyttiin, onko hänellä suosituksia annettavanaan tai olisiko hän valmis tekemään yhteistyötä muiden organisaatioiden, kuten koulujen tai kansalaisjärjestöjen, kanssa, hän myönsi, ettei hänellä ole paljon jaettavaa tietoa.

Mitä tulee tukeen, jota tarvitaan viljelijöille, jotka haluavat ottaa käyttöön ympäristön kannalta kestävämpiä käytäntöjä, hän korostaa – vaikka ei ole vielä päättänyt konkreettisista toimenpiteistä – että tällä erittäin vaativalla alalla tarvitaan paljon rohkeutta ja kärsivällisyyttä. Päättäessään pohdintansa kestävästä maatalouden tulevaisuudesta Ranskassa hän neuvoo nuoria viljelijöitä ”etsimään oikeat ihmiset ja tekemään perusteellisia kokeiluja omilla viinitarhoillaan”.

D5.5 Ilmastositoumusopas Kreikka 2025 - suomenkielinen versio

Julkaisutaso: Julkinen

Tiimiakatemia
by jamk

Document information

Published by	Initiative Développement
Publication date	26 /05/2025
Authors	Eleftherios KARALEFTHERIS, Anastasios Veniopoulos, Dimitrios CHADIOS, proofread by Margaux Sinnaeve
Distribution level	Public

Document history

Version	Date	Comments
01	11 /05/2025	Version 1
02	30/05/2025	Version 2

Funding information and disclaimer

The TEAMIT+ project is funded by the European Union (grant agreement No 101111560). However, the views and opinions expressed are those of the authors alone and do not necessarily reflect those of the European Union or the Education, Audiovisual and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the EACEA can be held responsible for them.

**Co-funded by
the European Union**

Sisällysluettelo

1.	Greece Common Part – Johdanto	4
2.	Innovaatio ja kestävyys yhdistyvät.....	4
3.	Kreikka pystyy – Matka kohti kestävää tulevaisuutta	4
4.	Uusiutuvien energialähteiden integrointi: Käytännön strategioita kreikkalaisille yrityksille	6
5.	Käytännön esimerkkejä: Miten kreikkalaiset pienet ja keskisuuret yritykset näyttävät suuntaa uusiutuvien energiaratkaisujen alalla	7
6.	Chliapas S.A.: Lämmitys sahanpurulla – käytännöllinen ja merkityksellinen lähestymistapa.....	7
7.	Edelläkävijä esimerkki kestävydestä elintarviketeollisuudessa.....	8
8.	Kamkoutis-viinitila: Kun perinne kohtaa uusiutuvan innovaation.....	9
9.	Pk-yritysten ulkopuolella: kuinka suuret kreikkalaiset yritykset ovat siirtyneet uusiutuvaan energiaan	9
10.	DEI Renewables.....	9
11.	Merkittäviä hankkeita ovat.....	10
	METLEN Energy & Metals	10
	Keskeiset investoinnit:	10
	Ateenan panimo (Heineken-konserni)	10
	Coca-Cola Tria Epsilon	11
	Lidl Hellas.....	11
	Lamda Development	11
12.	Muita esimerkkejä.....	12
13.	Johtopäätös: Kreikan vihreä siirtymä – Yhdessä kohti kestävää tulevaisuutta	12
14.	Lähteet	14

1. Greece Common Part – Johdanto

Kreikassa järjestetty TEAMIT+:n 24-tuntinen tapahtuma tarjosi ainutlaatuisen tilaisuuden ihmisille ympäri Eurooppaa tehdä yhteistyötä dynaamisessa ja käytännönläheisessä ongelmanratkaisuympäristössä. TEAMIT+-ohjelman toisen osan puitteissa tapahtuma toi yhteen osallistujia, joilla oli erilaiset kulttuuriset ja ammatilliset taustat, luoden innovatiivisen ympäristön, jossa erilaiset näkökulmat yhdistettiin monimutkaisten haasteiden ratkaisemiseksi luovalla ja tehokkaalla tavalla.

Ryhmämme monitieteellinen koostumus mahdollisti kokonaisvaltaisen lähestymistavan ongelmanratkaisuun – lähestymistavan, jota olisi vaikea saavuttaa yhtenäisemmässä ryhmässä.

Vaikka kokemus oli erittäin rakentava, siihen liittyi myös haasteita – erityisesti kielellisten ja viestinnällisten esteiden ylittämässä. Koska jäsenet puhuivat eri äidinkieliä ja olivat kotoisin erilaisista kulttuuritaustoista, tehokas yhteistyö vaati kärsivällisyyttä, sopeutumiskykyä ja yhteistä sitoutumista selkeään viestintään. Nämä esteet kuitenkin vahvistivat ryhmätyötaitojamme ja kannustivat meitä löytämään luovia tapoja ylittää kuilut ja vahvistaa keskinäistä ymmärrystämme.

Lisäksi tiukat aikarajoitukset osoittautuivat lopulta pikemminkin eduksi kuin rajoitteeksi. Ne vahvistivat nopeaa ajattelua, välitöntä prototyyppien luomista ja nopeaa päätöksentekoa – tekijöitä, jotka olivat välttämättömiä ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Tämä paineistettu ympäristö korosti joustavuuden ja tiimityöskentelyn merkitystä ja tarjosi arvokkaita oppimiskokemuksia kaikille osallistujille. Lopulta tapahtuma ei ainoastaan vahvistanut ongelmanratkaisutaitojamme, vaan korosti myös yhteistyön merkitystä kansainvälisessä ja monikulttuurisessa ympäristössä.

2. Innovaatio ja kestävyys yhdistyvät

Aivan kuten TEAMIT+:n 24-tuntin tapahtuma osoitti yhteistyön voiman ongelmanratkaisussa, myös yritysten hiilijalanjäljen pienentäminen vaatii yhtä innovatiivista ja kollektiivista lähestymistapaa – erityisesti energia-alalla. Koko Euroopassa energiankulutus ja kestävä kehitys ovat kiireellisiä haasteita, ja jokaisen maan on löydettävä ratkaisuja, jotka vastaavat sen omia taloudellisia olosuhteita, teollisuuden tarpeita ja käytettävissä olevia resursseja. Vaikka Kreikalla on merkittäviä mahdollisuuksia uusiutuvien energialähteiden hyödyntämisessä, muut maat saattavat tarvita erilaisia, räätälöityjä ratkaisuja. Näiden kysymysten onnistunut ratkaiseminen edellyttää paitsi teknologista kehitystä myös valtioiden välistä yhteistyötä, strategisia päätöksiä ja joustavuutta – tekijöitä, jotka osoittautuivat ratkaiseviksi myös TEAMIT+-hankkeen kokemusten perusteella.

3. Kreikka pystyy – Matka kohti kestävää tulevaisuutta

Liiketoiminnan ympäristövaikutukset ovat nykyään yksi maailman kiireellisimmistä kysymyksistä, ja hiilipäästöjä pidetään keskeisinä tekijöinä, jotka vaikuttavat ilmastomuutokseen ja luonnon ekosysteemien heikkenemiseen. Kreikassa, kuten monissa muissakin maissa, yritykset ovat alkaneet ymmärtää, että kestävät toimintatavat eivät ole vain ympäristön kannalta välttämättömiä, vaan myös ratkaisevia pitkän aikavälin taloudellisen kestävyuden kannalta. Tällä hetkellä kreikkalaiset yritykset

vastaavat noin 28 prosentista maan kokonaishiilidioksidipäästöistä. Teollisuus, merenkulku ja matkailu ovat erityisen energiantensiivisiä aloja, minkä vuoksi ympäristötekijöiden sisällyttäminen liiketoimintastrategioihin on välttämätöntä.

Kreikalla on kuitenkin merkittäviä etuja matkalla kohti kestävyyttä. Sen aurinkoinen Välimeren ilmasto, Egeanmeren voimakkaat tuulet ja vuoristoalueiden vesivoimapotentiaali tarjoavat vankan perustan puhtaan energian kehittämiseksi. Edistyminen on jo huomattavaa: vuoteen 2023 mennessä uusiutuvat energialähteet kattoivat lähes 50 % maan sähköntuotannosta – tuulienergian osuus oli 28 % ja aurinkoenergian 16 %. Tämä kehitys osoittaa paitsi Kreikan saavutukset myös sen suuren hyödyntämättömän potentiaalin.

Siirtyminen vähähiiliseen talouteen tarjoaa monia etuja. Päästöjen vähentämisen lisäksi se edistää

energiakustannusten alentamiseen, vähentää riippuvuutta tuoduista fossiilisista polttoaineista ja luo uusia työpaikkoja kehittyvillä ”vihreillä” aloilla, kuten puhtaissa teknologioissa, uusiutuvat energialähteet ja ympäristöpalvelut. Tämä muutos vaatii kuitenkin muutakin kuin luonnonvaroja – se edellyttää kohdennettuja investointeja, tukevia politiikkoja sekä julkisen ja yksityisen sektorin koordinoituja toimia.

Jotta saavutettaisiin merkittävää edistystä, on välttämätöntä, että yritykset, päätöksentekijät, tutkijat ja paikallisyhteisöt osallistuvat suoraan prosessiin. Ymmärtämällä kunkin alan todelliset haasteet ja mahdollisuudet voidaan kehittää tehokkaita ja kuhunkin tilanteeseen sopivia ratkaisuja. Oikealla yhdistelmällä innovaatiota, investointeja ja yhteistyötä Kreikalla on kaikki edellytykset tulla edelläkävijäksi yritysten siirtymisessä kohti kestävyttä – raivaamalla tietä vihreämmälle ja kestävämmälle tulevaisuudelle.

4. Uusiutuvien energialähteiden integrointi: Käytännön strategioita kreikkalaisille yrityksille

Koko Kreikassa kaikenkokoiset yritykset ovat alkaneet ymmärtää uusiutuvia energialähteitä paitsi kustannussäästökeinona myös strategisena etuna. Pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yrityksille) – jotka muodostavat Kreikan talouden selkärangan – siirtyminen uusiutuviin energialähteisiin tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden: toimintakustannusten alentaminen, suoja polttoaineiden hintavaihteluilta sekä sääntelyviranomaisten ja kuluttajien asettamien tiukempien ympäristöstandardien noudattaminen.

Onneksi maan runsaat luonnonvarat ja nopeasti kehittyvä puhtaan teknologian ekosysteemi tekevät tästä siirtymästä helpomman kuin koskaan. Teollisuudesta ja matkailusta maatalouteen ja palveluihin – on olemassa lukuisia keinoja integroida uusiutuvan energian teknologioita kunkin yrityksen tarpeisiin sopivalla tavalla.

Helppo lähtökohta on aurinkoenergia, tarkemmin sanottuna aurinkosähköjärjestelmät (PV), jotka asennetaan kattoihin, rakentamattomille tontille tai pysäköintialueiden katoksiin. Näiden järjestelmien avulla yritykset voivat tuottaa omaa sähköään, joka kattaa usein merkittävän osan niiden päivittäisestä kulutuksesta. Net metering -järjestelmän avulla ylimääräinen energia syötetään takaisin verkkoon, mikä luo hyvityksiä, jotka alentavat kustannuksia entisestään ajan myötä. Alalla, joilla tarvitaan suuria määriä kuumaa vettä – kuten hotelleissa, pesuloissa tai elintarvikkeiden jalostuslaitoksissa – aurinkolämpöjärjestelmät tarjoavat yksinkertaisen, tehokkaan ja pitkäaikaisen ratkaisun lämmitykseen uusiutuvilla energialähteillä.

Maaseudulla tai teollisuusympäristöissä biomassalla ja bioenergialla on erityistä potentiaalia. Hyödyntämällä puutavaraa, maatalousjätteitä tai orgaanisia sivutuotteita lämmön ja energian tuotantoon yritykset voivat kehittää kiertotalousmalleja, jotka vähentävät jätteitä ja vähentävät riippuvuutta fossiilisista polttoaineista – erityisesti alueilla, joilla on suora pääsy raaka-aineisiin ja sopivaan infrastruktuuriin.

Tuulienergia on myös merkittävä, vaikkakin hieman erikoistuneempi vaihtoehto. Yritykset, joilla on käytettävissään avoimia alueita tai jotka sijaitsevat merenrannalla, voivat investoida pieniin tai keskisuuriin tuuliturbiineihin, jotka tarjoavat vakaata energiantuotantoa. Joissakin tapauksissa hybridijärjestelmät – joissa yhdistyvät aurinko- ja tuulienergia sekä akkuvarastointi – tarjoavat suuremman energiariippumattomuuden ja luotettavuuden, erityisesti syrjäisillä alueilla tai saarilla,

joilla verkkoyhteys on epävaka.

Erityisen rohkaisevaa on se, että tällaisia investointeja tukevat rahoitusvälineet ovat lisääntymässä. Yritykset voivat nyt hyödyntää valtiontukia, eurooppalaisia ohjelmia, ”vihreitä” lainoja ja tulospohjaisia rahoitusmalleja, joissa takaisinmaksu on sidottu energiansäästöön. Kreikan hallitus on myös ottanut käyttöön verokannustimia energiatehokkuuden parantamiseksi ja uusiutuvien energialähteiden järjestelmien käyttöönottamiseksi.

Suurin haaste on valita sopiva ratkaisu kullekin yritykselle sen koon, sijainnin ja toimintaprofiilin mukaan. Tiedon lisääntyessä, teknisen tuen ollessa saatavilla ja uusien rahoitusmahdollisuuksien avautuessa uusiutuva energia on kuitenkin muuttumassa yhä realistisemmaksi ja kannattavammaksi vaihtoehdoksi kreikkalaisille yrityksille.

5. Käytännön esimerkkejä: Miten kreikkalaiset pienet ja keskisuuret yritykset näyttävät suuntaa uusiutuvien energiaratkaisujen alalla

Vaikka kansalliset strategiat ja suuret infrastruktuurihankkeet ovat Kreikan vihreän siirtymän keskeisiä pilareita, pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) ympäri maata osoittavat päivittäin, että kestävä kehitys on mahdollista myös paikallisella tasolla. Kolme esimerkkiä – Hliapas S.A., Proionta Gis Voio ja Kamkoutis-viinitila – osoittavat, kuinka kreikkalaiset yritykset integroivat uusiutuvat energialähteet ja kiertotalouden päivittäiseen toimintaansa. Olipa kyseessä sitten jalostusteollisuus, maataloustuotanto tai viininvalmistus, nämä pk-yritykset tarjoavat eläviä esimerkkejä innovaatiosta, kestäväyydestä ja ympäristövastuusta, korostaen kreikkalaisen vihreän talouden mahdollisuuksia ”alhaalta ylöspäin”.

6. Chliapas S.A.: Lämmitys sahanpurulla – käytännöllinen ja merkityksellinen lähestymistapa

Puunjalostusalalla toimiva Hliapas S.A. -yhtiö ryhtyi merkittävään liiketoiminnalliseen muutokseen, joka alkoi käytännön ratkaisuna ja kehittyi kestävyysstrategiaksi: laitostensa lämmitys, pinta-ala 500 neliömetrin, sahanpurulla perinteisten polttoaineiden, kuten öljyn, sijaan. Yritys toimii noin 200 päivää vuodessa talvikuukausina, yritys kuluttaa vuosittain noin 300 tonnia sahanpurua – mikä vastaa energiamäärältään 30 000–35 000 litraa lämmitysöljyä polttoaineen hyötysuhteesta riippuen.

Tämä lähestymistapa tarjoaa merkittäviä kustannussäästöjä ja samalla vähentää yrityksen riippuvuutta fossiilisista polttoaineista sekä sen alttiutta öljyn hinnanvaihteluille. Tärkeintä on kuitenkin se, että sahanpuru on yrityksen oman puunjalostuksen sivutuote – mikä muuttaa potentiaalisen jätteen arvokkaaksi energialähteeksi. Kyseessä on tyypillinen esimerkki kiertotalouden periaatteiden soveltamisesta: jätteiden hyödyntäminen yrityksen perustarpeiden tyydyttämiseksi tavalla, joka jättää pienen ympäristöjalanjäljen.

Hliapas A.E.:n kokemus osoittaa, että jopa perinteisimmät toimialat voivat omaksua vihreitä ratkaisuja, joista on hyötyä pitkällä aikavälillä. Yhdistämällä teknistä infrastruktuuria ja strategista ajattelutapaa yritys onnistuu lämmittämään tilojaan tehokkaasti ja vähentämään merkittävästi hiilijalanjälkeään.

7. Edelläkävijä esimerkki kestäväydestä elintarviketeollisuudessa

Toinen vaikuttava esimerkki on Proionta Gei Voio -yritys, Länsi-Makedoniassa toimiva elintarvikealan yritys, joka on erikoistunut korkealaatuisten perinteisten palkokasvien tuotantoon. Vahvoihin paikallisiin juuriin ja laatufilosofiaan perustuva yritys on kehittynyt kestävä viljelyn ja energianhallinnan esikuvaksi. Sen toiminta erottuu edukseen uusiutuvien energialähteiden, kuten aurinkosähköjärjestelmien, hyödyntämisellä sekä luonnonvarojen, kuten veden ja maaperän, järjestelmällisellä hallinnalla.

Proionta Gei Voio ei rajoitu pelkästään hiilijalanjälkensä pienentämiseen puhtaan energian avulla, vaan se edistää myös agroekologisia menetelmiä, jotka edistävät maaperän uudistumista ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen. Yhtiön strategiaan kuuluu synteettisten raaka-aineiden käytön rajoittaminen sekä vähäpäästöisten käytäntöjen omaksuminen kuljetuksissa ja pakkauksissa. Integroimalla kestävyuden sekä tuotantoprosessiin että yrityksen identiteettiin yritys osoittaa, kuinka perinteinen alkutuotantoala voidaan muuttaa nykyaikaiseksi ympäristökestävyuden malliksi.

8. Kamkoutis-viinitila: Kun perinne kohtaa uusiutuvan innovaation

Velventossa Kozanissa sijaitseva Kamkoutis-viinitila on erinomainen esimerkki siitä, kuinka jopa pienet, perheomisteiset maatalousyritykset voivat ottaa käyttöön uusiutuvia energialähteitä ja parantaa siten tehokkuuttaan ja kestävyytään. Yritys on parhaillaan asentamassa 9,72 kW:n aurinkosähköjärjestelmää net metering -ohjelman kautta, minkä ansiosta se voi tuottaa itse tarvitsemansa sähkön ja tasata kulutuksensa kansallisen sähköverkon kanssa.

Tämän aloitteen odotetaan vähentävän viinitilan sähkönkulutuksen kokonaiskustannuksia noin 15 % – mikä on merkittävä säästö pienelle yritykselle, joka toimii kilpailu- ja energaintensiivisellä alalla. Investoimalla aurinkoenergiaan Kamkouta-viinitila ei ainoastaan vähennä toimintakustannuksiaan, vaan edistää myös kansallisia tavoitteita hajautetun puhtaan energian tuotannosta. Tämä askel heijastaa laajempaa muutosta maatalousalan pk-yrityksissä, jotka tunnustavat nyt, että ympäristövastuu ja taloudellinen kestävyys voivat kulkea käsi kädessä – jopa perinteisillä aloilla, kuten viininvalmistuksessa.

9. Pk-yritysten ulkopuolella: kuinka suuret kreikkalaiset yritykset ovat siirtyneet uusiutuvaan energiaan

Kreikan kiihdyttäessä siirtymistään kohti kestävyttä useat suuret kreikkalaiset yritykset ovat nousseet edelläkävijöiksi uusiutuvien energialähteiden integroinnissa ydintoimintoihinsa. Nämä yritykset osoittavat, että puhtaan energian käyttöönotto ei ole vain mahdollista laajassa mittakaavassa, vaan myös välttämätöntä kilpailuedun säilyttämiseksi ja kansallisten ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Niiden aloitteet kattavat erilaisia aloja ja osoittavat, että kestävä kehitys voidaan integroida merkittäväällä tavalla yrityksen strategiaan – samalla edistämällä taloudellista kasvua ja ympäristövastuuta.

10. DEI Renewables

DEI Renewables, maan suurimman sähköntoimittajan vihreän energian tytäryhtiö, laajentaa voimakkaasti aurinko- ja tuulienergiaportfoliotaan toteuttamalla laajamittaisia hankkeita sekä Manner-Kreikassa että saarilla.

Yhtiö on sitoutunut asteittaiseen kivihiilen käytön lopettamiseen ja pyrkii nousemaan puhtaan energian tuotannon alueelliseksi johtajaksi Kaakkois-Euroopassa. Vuoden 2025 alkuun mennessä DEI Renewables hallinnoi yhteensä 3,0 GW:n asennettua kapasiteettia (1,6 GW Kreikassa ja 1,4 GW kansainvälisesti), ja tavoitteena on saavuttaa 11,8 GW vuoteen 2027 mennessä.

11. Merkittäviä hankkeita ovat

- Ptolemaidan aurinkovoimapuisto (550 MW): Yksi Euroopan suurimmista, jonka on tarkoitus aloittaa toimintansa vuonna 2025.
- Megalopoliksen hanke (490 MW): Lisää ratkaisevan tärkeän osan yhtiön vihreään energiakantaan.
- Kozanin aurinkovoimala (204 MW): Jo toiminnassa ja edistää merkittävästi maan uusiutuvan energian tuotantoa.
- Tuulipuistot Rodopissa, Fokidassa ja Argolidassa (100 MW): Vuosituotanto yli 280 GWh ja CO₂-päästöjen vähennys yli 142 000 tonnia.
- Delenin tuulipuisto (Romania, 140 MW): Sen odotetaan tuottavan 370 GWh/vuosi vuoden 2025 loppuun mennessä. Yhtiö investoi myös energianvarastointijärjestelmiin:
- Melitis 1 (48 MW / 96 MWh) Länsi-Makedoniassa.
- Ptolemaida 4 (50 MW / 100 MWh) entisten ligniittikaivosten lähellä. Kansainvälisellä tasolla se tekee yhteistyötä RWE:n kanssa 567 MW:n aurinkovoimaloiden kehittämiseksi Keski-Makedoniassa. Johtavalla asemallaan innovaatioiden ja verkon modernisoinnin alalla DEI Renewablesilla on ratkaiseva rooli Kreikan siirtymisessä kohti kestäväää energiatulevaisuutta.

METLEN Energy & Metals

- Monikansallinen teollisuuskonserni METLEN toimii energia-, metallurgia- ja infrastruktuuri-aloilla ja integroi uusiutuvat energialähteet tytäryhtiönsä METKA EGN:n kautta, joka suunnittelee ja operoi aurinkovoimapuistoja Kreikassa ja ulkomailla.
- Yhtiö on asettanut tavoitteekseen vuoteen 2030 mennessä ja investoi voimakkaasti vihreän vedyn tuotantoon sekä energianvarastointiteknologioihin.

Keskeiset investoinnit:

- 262 MW:n aurinkosähköhanke Larissassa, josta 210 MW on varmistettu sähkönostosopimuksella (PPA).
- 588 MW:n aurinkosähköportfolio Chilessä, jonka ennustettu tuotanto on 1,6 TWh/vuosi.
- Suunnittelee 3,3 miljardin euron investointeja Italiassa vahvistaakseen eurooppalaista uusiutuvan energian salkkuaan.
- Yhdistämällä vankan teollisen kokemuksen ja innovatiiviset puhtaan energian ratkaisut METLEN osoittaa, että jopa kaikkein eniten energiaa kuluttavat alat voidaan muuttaa kestäviksi.

Ateenan panimo (Heineken-konserni)

- Athenian Pantry on merkittävä esimerkki uusiutuvien energialähteiden hyödyntämisestä elintarvike- ja juomateollisuudessa. Se käyttää biomassakattiloita ja aurinkolämpöpöjärjestelmiä tuotantolinjoillaan sekä hankkii vihreää energiaa sertifioituilta toimittajilta.
- Sen toimet ulottuvat vedenhallintaan, jätteiden vähentämiseen ja kierrätyspakkauksiin, ja se soveltaa kokonaisvaltaista kestävyysstrategiaa.

Coca-Cola Tria Epsilon

- Yhtiö on integroinut kestävän kehityksen jokaiseen tuotantovaiheeseen:
- Aurinkopaneelien asentaminen tehtaisiin.
- Ajoneuvokannan siirtäminen sähkö- ja hybridi ajoneuvoihin.
- Investoinnit vesihuoltoon ja kestäviin hankintoihin.
- Coca-Cola Tria Epsilon osoittaa, kuinka monikansalliset yritykset voivat toteuttaa maailmanlaajuisia kestävyysstrategioita, jotka on mukautettu Kreikan olosuhteisiin.

Lidl Hellas

- Lidl Hellas hyödyntää uusiutuvia energialähteitä aurinkosähköjärjestelmien avulla myymälöissään ja jakelukeskuksissaan. Samalla se investoi energiatehokkaisiin rakennuksiin, LED-valaistukseen ja älykkäisiin energianhallintajärjestelmiin.
- Sen strategia edistää sekä ympäristöjalanjäljen pienentämistä että toiminnallisen tehokkuuden parantamista.

Lamda Development

Kiinteistökehityksen alan johtava yritys Lamda Development hyödyntää uusiutuvia energialähteitä ja vihreän rakentamisen standardeja suurissa hankkeissa, kuten Ateenan Rivierrassa. Se soveltaa:

- Aurinkoenergia
- Energiatehokkaat LVI-järjestelmät
- Kestävät materiaalit ja älykkäät teknologiat
- Käytäntöjensä avulla se edistää kaupunkien kestävyttä ja vahvistaa sijoitustensa pitkäaikaista arvoa.

12. Muita esimerkkejä

TITAN-konserni: Investoi vaihtoehtoihin polttoaineisiin, energiatehokkuuteen ja uusiutuvien energialähteiden käyttöön tehtaissaan. Ellaktor-konserni: Laajentaa tuulivoima- ja aurinkosähköhankkeiden salkkuaan painottaen kestävän kehityksen infrastruktuuria.

TERNA Energy: Yksi Kreikan suurimmista uusiutuvan energian tuottajista, jonka asennettu teho on yli 1 GW.

Frigoglass: Ottaa käyttöön aurinkosähköä ja energiatehokkuuden parannuksia tehtaissaan, mikä vähentää sähkönkulutusta ja päästöjä.

Nämä yritykset osoittavat, että ympäristövastuu ja taloudellinen menestys eivät ole keskenään ristiriidassa olevia tavoitteita, vaan ne vahvistavat toisiaan. Aloitteillaan ne tukevat aktiivisesti Kreikan siirtymistä kohti kestävää, innovatiivista ja kilpailukykyistä talousmallia. Samalla ne avaavat tietä pienemmille yrityksille ja uusille toimialoille, vahvistaen kestävyttä koko Kreikan yrityskentällä.

13. Johtopäätös: Kreikan vihreä siirtymä – Yhdessä kohti kestävää tulevaisuutta

Kreikka on ratkaisevassa tienristeyksessä matkallaan kohti kestävää tulevaisuutta. Kreikan suurten yritysten osoittama sitoutuminen yhdistettynä pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) innovatiivisiin lähestymistapoihin muodostaa vahvan ja yhtenäisen rintaman, joka vie maata kohti vihreää siirtymää. Raskaasta teollisuudesta ja energiakonserneista joustaviin paikallisiin yrityksiin – uusiutuvan energian teknologioiden käyttöönotto osoittaa, että ympäristövastuu voi kulkea käsi kädessä taloudellisen menestyksen kanssa ja jopa vahvistaa sitä.

Esitellyt suuret yritykset – DEI Renewables, METLEN (Mytilineos), Athenian Brewery, Coca-Cola Tria Epsilon, Lidl Hellas, Lamda Development ja muut—ovat innoittavia esimerkkejä siitä, kuinka rohkeat investoinnit ja strateginen ajattelu voivat uudistaa kokonaisia toimialoja. Niiden johtava asenne ei ainoastaan nopeuta Kreikan etenemistä päästövähennystavoitteiden saavuttamisessa, vaan vahvistaa myös maan asemaa nousevana puhtaan energian innovaatiokeskuksena Välimerellä.

Samalla kreikkalaiset pk-yritykset täydentävät joustavuudellaan ja paikallistuntemuksellaan näitä pyrkimyksiä tarjoamalla käytännönläheisiä uusiutuvan energian ratkaisuja, jotka on räätälöity niiden omiin tarpeisiin ja alueellisiin olosuhteisiin. Biomassalämmityksestä ja kattojen aurinkopaneeleista energiatehokkuuden parantamiseen pienet yritykset edistävät merkittävästi kansallisen hiilijalanjäljen pienentämistä ja vahvistavat kestäviä paikallisia talouksia.

Kreikan rikkaat luonnonvarat – voimakas auringonpaiste, kovat tuulet ja vesivoimapotentiaali – muodostavat arvokkaan perustan tälle siirtymälle. Yhdessä tukevien politiikkojen, vihreän rahoituksen parantuneen saatavuuden ja kasvavan ympäristötietoisuuden kanssa ne avaavat valtavia mahdollisuuksia kestäväälle kehitykselle ja energiaomavaraisuudelle.

Tulevaisuuteen katsottaessa kaiken kokoisien yritysten yhteinen sitoutuminen, jota tukee yhteistyöhön perustuva julkisen ja yksityisen sektorin infrastruktuuri, on ratkaisevan tärkeää, jotta uusiutuvien energialähteiden potentiaali voidaan hyödyntää täysimääräisesti Kreikassa. Tämä kokonaisvaltainen lähestymistapa lupaa paitsi terveellisempää ympäristöä myös taloudellista kestävyyttä, uusien työpaikkojen luomista ja kilpailukykyä jatkuvasti muuttuvilla maailmanmarkkinoilla.

Innovaatioiden, yhteistyön ja selkeän kestävä kehityksen vision avulla Kreikka on asemassa, jossa se voi toimia esikuvana – osoittaen, että siirtyminen uusiutuviin energialähteisiin ei ole pelkästään ympäristöllinen välttämättömyys, vaan tie kohti vauraata ja kestävä tulevaisuutta kaikille.

14. Lähteet

- Euroopan komissio – Kreikan maakohtainen raportti uusiutuvasta energiasta
- https://ec.europa.eu/energy/data-analysis/energy-statistical-pocketbook_en
- IRENA (Kansainvälinen uusiutuvan energian järjestö) — Uusiutuvan energian tilastot: Kreikka
- <https://www.irena.org/Statistics/View-Data-by-Topic/Capacity-and-Generation>
- Kreikan ympäristö- ja energiaministeriö — Kansallinen energia- ja ilmastosuunnitelma (NECP)
- <https://www.ypeka.gr/LinkClick.aspx?fileticket=XXXX&tabid=XXX&language=en-US>
- Kreikan aurinkosähköyrittäjien liitto (HELAPCO)
- <https://helapco.gr/en/>
- Maailmanpankki — Kreikan energia-alan analyysi
- <https://www.worldbank.org/en/country/greece/publication/greece-energy-sector-review>
- Euroopan ympäristökeskus (EEA) — Uusiutuva energia Euroopassa: Maakohtaiset profiilit
- <https://www.eea.europa.eu/themes/energy/renewable-energy-in-europe>
- Kreikan uusiutuvien energialähteiden operaattorit (DAPEEP) — Markkinatiedot
- <https://www.dapeep.gr/en/>
- Ateenan kansallinen observatorio — Ilmasto- ja uusiutuvan energian raportit
- <https://www.noa.gr/en/>
- Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki (EBRD) — Uusiutuvan energian investoinnit Kreikassa
- <https://www.ebrd.com/greece-renewable-energy.html>
- Kansainvälinen energiajärjestö (IEA) — Uusiutuvat energialähteet 2023 -raportti
- <https://www.iea.org/reports/renewables-2023>
- Public Power Corporation (PPC) — Kestävä kehitys ja uusiutuvan energian hankkeet
- <https://www.ppc.gr/en/sustainability/renewable-energy>
- METLEN Energy & Metals
- <https://www.metlengroup.com/>
- Athenian Brewery (Heineken Group) — Kestävä kehitys ja ympäristövastuu
- <https://www.athenianbrewery.gr/en/sustainability/>
- Coca-Cola Tria Epsilon — Kestävä kehitys ja ympäristötoimet
- <https://www.coca-colahellenic.gr/sustainability>
- Lidl Hellas — Yritysvastuu ja energiatehokkuus
- <https://lidl-hellas.gr/en/corporate-responsibility/>
- Lamda Development — Kestävä kehitys ja vihreän rakentamisen aloitteet
- <https://www.lamdadev.com/en/sustainability/>
- Titan Cement Group — Kestävä kehitys ja vaihtoehtoiset polttoaineet
- <https://www.titan-cement.com/en/sustainability/>
- Ellaktor Group — Uusiutuvan energian ja kestävän kehityksen hankkeet
- <https://www.ellaktor.com/en/sustainability/>
- Terna Energy — Uusiutuvan energian tuotantoportfolio
- <https://www.terna-energy.com/en>
- Frigoglass — Kestävä kehitys ja energiatehokkuus
- <https://www.frigoglass.com/sustainability/>

D5.5 Ilmastositoumusopas Espanja 2025 – suomenkielinen versio

Julkaisutaso: Julkinen

Tiimiakatemia
by jamk

Document Information

Issued by	Initiative Développement
Issue Date	26/06/2025
Authors	Luis DIEGO LUJAN, Angel ARES Y GARCIA, Sara CANO - Proofreading by Margaux SINNAEVE
Dissemination level	Public

Document History

Version	Date	Comments and main modifications
01	11/06/2025	Version 1
02	26/06/2025	Version 2 with feedbacks and layout

Funding information and disclaimer

The TEAMIT+ project is funded by the European Union (Grant Agreement Nr. 101111560). Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

**Co-funded by
the European Union**

Sisällysluettelo

1. Johdanto teamit+-hankkeen vaikuttamiskampanjaan	4
Energiatehokkuus: avain oikeudenmukaiseen ja kestäväan siirtymään.....	4
Miksi tämä kampanja?	4
Energiatehokkuus: puuttuva palanen energiasiirtymässä	4
Sitoutumisemme	5
2. Kampanja	6
"24 tuntia innovaatiota" Kozanissa, Kreikassa	6
3. Keskusteluja alueen toimijoiden kanssa	7
Mitä pk-yritykset ajattelevat?	7
4. Suositukset.....	10
Sertifioitujen ja vastuullisten toimittajien suosiminen	10
Sopimus sähköjakelijoiden kanssa, jotka takaavat uusiutuvan energian alkuperän	11
5. Lyhyet johtopäätökset	13
6. Liite 1	14
Yrityksille suunnattu kysely energiatehokkuudesta ja kestävydestä	14
1. Yrityksen yleiset tiedot.....	14
2. Käsitykset kestävydestä ja energiatehokkuudesta.....	14
3. Nykyiset toimenpiteet ja toimet	15
4. Odotukset ja tarpeet	15

1. Johdanto Teamit+-hankkeen vaikuttamiskampanjaan

Energiatehokkuus: avain oikeudenmukaiseen ja kestävään siirtymään

Energiasiirtymä ei ole enää vaihtoehto: se on kiireellinen välttämättömyys. Ilmastomuutos, energiakriisi ja yritysten kilpailukyky vaativat tehokkaampaa, puhtaampaa ja helpommin saatavilla olevaa mallia. Espanjassa liikenne (27 %), maatalous (21 %) sekä asuin- ja liikerakennukset (15 %) tuottavat merkittävän osan päästöistä. Emme kuitenkaan näe tässä vain ongelmaa, vaan myös mahdollisuuden: energiatehokkuuden edistämisen kustannusten alentamiseksi, kilpailukykyyn parantamiseksi ja kestävämmän tulevaisuuden rakentamiseksi.

Miksi tämä kampanja?

Olemme keskittäneet kampanjamme pk-yritysten energiatehokkuuteen, sillä 99 % Espanjan yrityksistä koostuu pienistä ja keskisuurista yrityksistä. Vaikka ne eivät ole suurimpia päästöjen aiheuttajia tai energiantuottajia, niiden vaikutus energiankulutuksen, toiminnan tehokkuuden ja infrastruktuurin parantamisen kautta on merkittävä.

Kyse ei ole pelkästään energian säästämisestä, vaan siitä, miten muutamme toimintatapojamme, liiketoimintamme ja ympäristönsuojelua. Energiatehokkuus on paras keino pk-yritysten energiasiirtymään: sen avulla ne voivat pienentää hiilijalanjälkeään käytännöllisesti ja edullisesti ilman, että niiden tarvitsee itse tuottaa uusiutuvaa energiaa. Energiatehokkuus: energiasiirtymän puuttuva palanen

Uusiutuvat energialähteet eivät riitä, jos jatkamme resurssien tuhlaamista. Energiatehokkuuden avulla voimme:

- Vähentää kulutusta tuottavuudesta tinkimättä.
- Vähentää toimintakustannuksia ja lisätä kannattavuutta.
- Hankkia vihreää rahoitusta ja verohyötyjä.
- Noudattaa ympäristölainsäädäntöä ja houkutella ympäristötietoisempia asiakkaita.
- Auttaa pk-yrityksiä osallistumaan energiasiirtymään omien voimavarojensa puitteissa.

Nyt on aika toimia. Yritykset ympäri Eurooppaa ovat edelläkävijöitä kestävästä rakentamisesta, uusiutuvan energian ja älykkään energianhallinnan innovaatioissa. Espanja ei voi jäädä jälkeen.

Sitoutumisemme

Tällä kampanjalla haluamme:

- Lisätä tietoisuutta ongelmasta: rahoituksen ja teknisen osaamisen puute ei saa olla esteenä.

- Yhdistää pk-yritykset ratkaisuihin: teknisestä koulutuksesta taloudelliseen tukeen ja käytännön strategioihin.
- Toimia sillanrakentajana keskeisten toimijoiden välillä: hallitusten, sijoittajien ja asiantuntijoiden on tehtävä yhteistyötä, jotta energiasiirtymä olisi saavutettavissa.

Espanjalla on potentiaalia olla energiatehokkuuden edelläkävijä. Kysymys kuuluu: hyödynnämmekö tämän mahdollisuuden?

2. Kampanja

"24h de la innovación" Kozanissa, Kreikassa

Osana sitoutumistamme energiatehokkuuden tietoisuuden lisäämiseen ja edistämiseen osallistuimme "24h de la innovación" -tapahtumaan, joka järjestettiin Kozanissa, Kreikassa. Tämä tapahtuma, jonka perusti ranskalainen "École supérieure des technologies industrielles avancées" (ESTIA) vuonna 2007, pyrkii edistämään luovuutta ja innovaatiota intensiivisessä 24 tunnin formaatissa.

Tapahtuma kokosi yhteen osallistujia Ranskasta, Kreikasta, Suomesta ja Espanjasta kehittämään tätä energiatehokkuutta ja kestävyyttä edistävää vaikuttamiskampanjaa. Osallistumisemme ansiosta pystyimme integroimaan energiatehokkuuden osaksi laajempaa innovaatiokeskustelua. Tässä kansainvälisessä ja dynaamisessa ympäristössä tutkimme uusia menetelmiä ja käytännön strategioita pk-yritysten energiasiirtymän helpottamiseksi.

Tapahtuma tarjosi myös tilaisuuden esitellä kampanjamme tavoitteet yleisölle. Vain 24 tunnissa syntyi innovatiivisia ideoita, jotka muodostavat nykyään ehdotuksemme perustan. Tämä kokemus vahvisti vakaumuksemme siitä, että energiatehokkuus ei ole pelkästään ympäristöön liittyvä välttämättömyys, vaan myös yritysten innovaation ja kilpailukyvyn moottori.

Jotta työmme olisi helpommin lähestyttävää ja visuaalisesti houkuttelevaa, olemme luoneet sille oman verkkosivuston, jonne olemme koonneet kaikki tutkimuksemme, aloitteemme ja tuloksemme. Tämän alustan tavoitteena on tulla viitekohdaksi pk-yrityksille, päätöksentekijöille ja sidosryhmille, jotka etsivät resursseja, hyviä käytäntöjä ja sovellettavia ratkaisuja. Interaktiivisen ja helppokäyttöisen kokemuksen avulla haluamme varmistaa, että kaikenkokoiset yritykset pääsevät helposti käsiksi tietoihin, joita tarvitaan kestävämmän tulevaisuuden rakentamiseksi.

3. Keskusteluja alueen toimijoiden kanssa

Mitä mieltä pk-yritykset ovat?

Vastataksemme tähän kysymykseen suunnittelimme erityisen kyselyn (liite 1), jonka avulla olemme voineet kerätä yritysten tärkeimmät huolenaiheet ja näkemykset kestäväyydestä ja energiasiirtymästä kunkin yrityksen toimialan mukaan. Tämä vaihe on olennaisen tärkeä paitsi vahvistaaksemme sitoutumistamme projektiin, myös tunnistaaksemme avaintekijät, joita yritykset pitävät ensisijaisina tällä alalla.

Kun osallistujia pyydettiin arvioimaan energiatehokkuuden ja kestävyysmerkitä asteikolla 1–5, suurin osa antoi arvosanan 4 tai 5, mikä viittaa yleisesti korkeaan tietoisuuteen ja sitoutumiseen. Yksi vastaaja tiivisti yrityksensä kannan korostaen tarvetta suurempaan selkeyteen: ”Meillä on paljon epäselvyyksiä siitä, missä voisimme olla energiatehokkaampia”.

Yritysten tunnistamat tärkeimmät edut energiatehokkuuden parantamisessa olivat seuraavat:

- Toimintakustannusten aleneminen.
- Pääsy tukirahoihin ja kannustimiin.
- Ympäristövaikutusten ja yrityskuvan parantuminen.
- Ympäristölainsäädännön noudattaminen.

Tästä positiivisesta näkemyksestä huolimatta pk-yritykset kohtaavat useita esteitä energiatehokkuustoimenpiteiden toteuttamisessa:

- Teknisen osaamisen tai pätevän henkilöstön puute.
- Rajoitettu pääsy rahoitukseen tai luottoihin.
- Ajan puute tai selkeän ohjeistuksen puute.

Esimerkiksi yksi vastaaja totesi: ”Suurin ongelma on tietämyksen puute ja järjestelmien mukauttamisen korkeat kustannukset”. Toinen lisäsi: ”Meillä ei ole sisäisiä resursseja eikä kokemusta energiansäästövaihtoehtojen arvioimiseksi”.

Kun kysyttiin, mitä toimenpiteitä oli jo toteutettu, jotkut yritykset ilmoittivat ryhtyneensä konkreettisiin toimiin energiatehokkuuden parantamiseksi. Toiset olivat kuitenkin vasta alkuvaiheessa ja mainitsivat epävarmuuden tai tuen puutteen syiksi. Toteutettuja toimenpiteitä ovat muun muassa:

- Perinteisen valaistuksen korvaaminen LED-järjestelmillä.
- Uusiutuvien energialähteiden (aurinko, tuuli) käyttö.
- Henkilöstön koulutus- ja tietoisuuden lisäämisohjelmat.

- Energiakulutukseltaan suurten laitteiden käytön optimointi.

Rahoitusta koskevilla kysymyksillä vain harvat yritykset ilmoittivat saaneensa jonkinlaista taloudellista tukea. Monet eivät tieneet kannustimien olemassaolosta tai eivät tieneet, oliko heidän yrityksensä hakenut niitä. Kysyttäessä, millainen tuki olisi hyödyllisintä, yleisimmät vastaukset olivat:

- Ilmaiset energiakatselmukset ja diagnoosit.
- Henkilökohtainen tekninen neuvonta.
- Suorat tuet tai verokannustimet investointeihin.

Avoimissa vastauksissa kävi ilmi, että pk-yritysten huolenaiheet ulottuvat taloudellisten seikkojen ulkopuolelle. Keskeisiä aiheita olivat muun muassa:

- Kestävien käytäntöjen käyttöönoton kustannukset ja toteutettavuus.
- Tietämys käytettävissä olevista vaihtoehtoista ja teknologioista.
- Vaikeudet hallinnoida byrokratiaa ja saada luotettavaa tietoa.
- Epäilykset tiettyjen toimenpiteiden todellisesta vaikutuksesta tai tehokkuudesta.

Yksi vastaaja totesi, että tiedon puute ja uusien teknologioiden korkeat kustannukset ovat merkittäviä esteitä, kun taas ympäristö- ja sääntelykysymyksiä pidetään vähemmän kiireellisinä, koska institutionaaliset vaatimukset ovat vähäisiä. Hiilijalanjälkeä koko toimitusketjussa tarkastellaan harvoin.

Toinen vastaaja kertoi, että hänen yrityksensä on jo yli 16 vuoden ajan sitoutunut kestäväan kehitykseen integroidun tuotannon ja vastuullisen markkinoinnin kautta, mutta se kohtaa merkittävän haasteen: monet asiakkaat ja instituutiot asettavat edelleen alhaiset hinnat kestäväan kehityksen edelle, minkä he tulkitsevat koulutuksen ja arvojen kysymykseksi.

Yhteenvetona voidaan kyselyn perusteella päätellä, että pk-yritykset ovat yhä tietoisempia kestäväan kehityksen ja energiatehokkuuden tärkeydestä, mutta monet tuntevat olevansa hukassa teknisten, taloudellisten ja tiedollisten esteiden vuoksi. Vaikka jotkut ovat jo ottaneet ensimmäisiä askelia, monet muut tarvitsevat vielä selkeämpää ohjausta, helposti saatavilla olevia tukimekanismeja ja henkilökohtaista apua voidakseen edetä merkittäväällä tavalla. Onneksi muutokseen on selvä halukkuus, kunhan työkalut, tieto ja rahoitus ovat saatavilla.

4.Suosituksset

Sertifioitujen ja vastuullisten toimittajien suosiminen

Ympäristösertifioitujen tai todistetusti kestävän kehityksen periaatteita noudattavien toimittajien valinta auttaa rakentamaan arvoketjuja, jotka ovat kestävämpiä ja yhdenmukaisempia ekologisen siirtymän periaatteiden kanssa. Baskimaassa alustat, kuten ihoben kiertotalousyritysten luettelo ja Navarran zirkular-verkosto, helpottavat näiden yritysten tunnistamista.

- **Baskimaan kiertotalousyritysten luettelo:** ihoben (Baskimaan hallituksen julkinen ympäristöjohtoyhtiö) julkaisema luettelo sisältää alueen yrityksiä, jotka ovat sitoutuneet kiertotalouden periaatteisiin, ja tarjoaa läpinäkyvyyttä ja kriteerejä vastuulliseen hankintaan.

- **Navarra zirkular:** Navarran hallituksen koordinoima verkosto yhdistää alueen kiertotalouden tärkeimmät toimijat ja edistää synergiaa kestävään kehitykseen sitoutuneiden yritysten ja instituutioiden välillä.

Sähkötoimittajien valinta uusiutuvan energian alkuperätakuulla

Paikalliset energiayhteisöt, kuten **Goiener** ja **Som Energia**, tarjoavat 100 % uusiutuvaa sähköä, jonka kansalliset elimet ovat sertifioineet. Näiden toimittajien valitseminen on edullinen toimenpide, jolla on suuri suora vaikutus päästöjen vähentämiseen.

- **Goiener S. Coop.:** baskilainen osuuskunta, joka toimittaa yksinomaan uusiutuvaa sähköä, sijoittaa uudelleen paikalliseen ympäristöön ja edistää kansalaisten osallistumista.

- **Som energia:** voittoa tavoittelematon vihreän energian osuuskunta, joka toimii Navarrassa ja koko Espanjassa ja edistää uusiutuviin energialähteisiin perustuvaa osallistavaa energiasiirtymää.

Käytä alueellisia strategisia suunnitelmia ja etenemissuunnitelmia hiilestä irtautumiseen

Baskimaan ja Navarran hallitukset ovat laatineet jäsenneiltyjä suunnitelmia ja teknisiä ohjeita auttaakseen yrityksiä kestäväsiirtymän toteuttamisessa.

- **Euskadin kiertotalousstrategia 2030:** määrittelee alueellisen etenemissuunnitelman kiertotalouteen siirtymiselle kaikilla talouden aloilla, mukaan lukien tavoitteet, indikaattorit ja keskeiset toimenpiteet.

- **Navarran energiasuunnitelma. Horisontti 2030:** vahvistaa poliittiset suuntaviivat ja tukitoimet teollisuuden hiilestä irtautumiselle Navarrassa, painottaen rahoitusta, innovaatioita ja teknistä tukea.

PLAN ENERGÉTICO DE NAVARRA HORIZONTE 2030

RESUMEN EJECUTIVO

Gobierno de Navarra
Nafarroako Gobernua

5. Lyhyet johtopäätökset

Teamit+ -hankkeen kampanja on tuonut esiin toiveikkaan mutta monimutkaisen todellisuuden: pienet ja keskisuuret yritykset ovat yhä tietoisempia kestävä kehityksen ja energiatehokkuuden tärkeydestä. Tehdyn diagnoosin ja kyselyn tulosten perusteella vahvistuu selkeä suuntaus muutoksen halukkuuteen, erityisesti jos olosuhteet sen sallivat.

Energiatehokkuutta ei pidetä pelkästään taloudellisena säästönä, vaan strategisena keinona lisätä kilpailukykyä, noudattaa ympäristömääräyksiä ja vastata yhteiskunnan kasvaviin vaatimuksiin yritys vastuusta. Siirtyminen ei kuitenkaan ole esteetöntä. Pk-yritykset kohtaavat teknisiä puutteita, taloudellisia rajoitteita ja suuria vaikeuksia saada selkeää ja luotettavaa tietoa. Ajan ja erikoistuneen henkilöstön puute on myös toistuva este.

Tiedot osoittavat, että monet yritykset ovat jo aloittaneet siirtymänsä ottamalla käyttöön peruskeinoja, kuten valaisimien uusimisen tai uusiutuvien energialähteiden käytön, mutta yksilölliselle tuelle, käytännön koulutukselle ja institutionaaliselle ohjaukselle on edelleen suuri tarve. Siksi tämän kampanjan tavoitteena on paitsi tuoda nämä tarpeet esiin, myös yhdistää pk-yritykset ratkaisuihin, jotka on sovitettu niiden kokoon ja alueelliseen todellisuuteen.

Yritysten kestävä kehityksen tulevaisuus alueillamme riippuu näiden yhteyksien vahvistamisesta, resurssien saatavuuden varmistamisesta ja sellaisen yrityskulttuurin edistämisestä, jossa tehokkuutta pidetään muutoksen moottorina. Työkalut ovat olemassa, ja tahtokin on. Haasteena on nyt rakentaa siltoja.

6.Liite 1

Yrityksille suunnattu kysely energiatehokkuudesta ja kestävyyydestä

Teamit+-projekti

Tämä kysely on osa teamit+-hankkeen tietoisuuskampanjaa, jonka tavoitteena on edistää energiatehokkuutta ja kestävyyttä pienissä ja keskisuurissa yrityksissä (pk-yrityksissä). Osallistumisesi auttaa meitä ymmärtämään yritysten todellisia tarpeita ja kehittämään niihin sopivia ratkaisuja. Kiitos yhteistyöstä!

1. Yrityksen yleiset tiedot

- Toimiala (esimerkiksi: valmistus, vähittäiskauppa, majoitus- ja ravintola-ala, teknologia jne.)
- Yrityksen koko:
 - Mikroyritys (alle 10 työntekijää)
 - Pieni yritys (10–50 työntekijää)
 - Keskisuuri yritys (51–250 työntekijää)
- Päätoimipaikka (maakunta)
- Asema yrityksessä

2. Käsitys kestävyydestä ja energiatehokkuudesta

- Asteikolla 1–5, kuinka tärkeänä yrityksesi pitää energiatehokkuutta ja kestävyyttä?
 - 1 = ei lainkaan tärkeää
 - 5 = erittäin tärkeää
- Mitkä ovat mielestänne tärkeimmät edut energiatehokkuuden parantamisesta yrityksessänne? *(valitse enintään 3 vaihtoehtoa)*
 - Toimintakustannusten aleneminen
 - Pääsy kannustimiin tai tukiin
 - Ympäristömääräysten noudattaminen
 - Yrityksen imagon ja maineen parantaminen
 - Kilpailukyvyyn parantuminen
 - Muu: _____
- Mitkä ovat suurimmat esteet, joita yrityksesi kohtaa energiatehokkuustoimenpiteiden toteuttamisessa? *(valitse enintään 3 vaihtoehtoa)*
 - Rahoituksen tai luoton saannin puute
 - Tietojen puute käytettävissä olevista teknologioista ja ratkaisuista
 - Koulutetun henkilöstön tai teknisen osaamisen puute
 - Korkeat alkuinvestointikustannukset
 - Ei koeta ensisijaiseksi tarpeeksi
 - Muu: _____

3. Nykyiset toimenpiteet ja toimet

- Onko yrityksenne ottanut käyttöön joitakin seuraavista energiatehokkuustoimenpiteistä? *(merkitse kaikki sopivat vaihtoehdot)*
 - Perinteisen valaistuksen korvaaminen LED-tekniikalla
 - Laitteiden ja koneiden energiankulutuksen optimointi
 - Uusiutuvien energialähteiden käyttö (aurinko, tuuli jne.)
 - Energiakulutuksen vähentämisstrategioiden soveltaminen
 - Henkilöstön tietoisuuden lisääminen ja kouluttaminen kestävän kehityksen osalta
 - Energiakatselmus suoritettu viimeisen 3 vuoden aikana
 - Mikään edellä mainituista
- Onko yrityksenne saanut minkäänlaista taloudellista tukea tai kannustinta energiatehokkuuden parantamiseksi?
 - Kyllä
 - Ei
 - En tiedä

4. Odotukset ja tarpeet

- Millainen tuki olisi hyödyllisintä yrityksenne energiatehokkuuden parantamiseksi? *(valitse enintään 3 vaihtoehtoa)*
 - Ilmainen energiadiagnoosi ja -arviointi
 - Pääsy rahoitukseen ja tukiin
 - Henkilöstön koulutus ja perehdytys
 - Tehokkaampien teknologioiden käyttöönotto
 - Tuki ympäristömääräysten noudattamiseen
 - Muu: _____
- Mitkä ovat suurimmat epäilyksesi tai huolenaiheesi yrityksesi energiatehokkuuden suhteen? *(avoin vastaus)*